

**UCHWAŁA NR XV/102/12
RADY GMINY MIELNIK**

z dnia 20 czerwca 2012 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Współpracy Gminy Mielnik z organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; Nr 214, poz. 1806; z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777; Nr 149, poz. 887; Nr 217, poz. 1281; z 2012r. poz. 567) i art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536; zm. z 2011r. Nr 112, poz. 654, Nr 205, poz. 1211, Nr 208, poz. 1241, Nr 209, poz. 1244) Rada Gminy Mielnik uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Współpracy Gminy Mielnik z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012 - 2017 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jan Zduniewicz

STRATEGIA WSPÓŁPRACY GMINY MIELNIK Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA LATA 2012-2017

Agencja Rozwoju Strategicznego i Lokalnego

Urząd Gminy Mielnik

ul. Piaskowa 38

17-307 Mielnik

tel. 85 65 77 003

fax. 85 65 77 121

www.mielnik.com.pl

gmina@mielnik.com.pl

Agencja Rozwoju

Strategicznego i Lokalnego

Daniel Dragan

Dubica Górna 98

21-580 Wisznice

Tel.: + 48 501 608 624

e-mail: d.dragan@agencjarozwoju.eu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

Wstęp	4
Indeks skrótów	6
Lista osób biorących udział w pracach Grupy Planowania Strategicznego	7
Organizacje pozarządowe w Polsce.....	8
Historia	8
Polski sektor organizacji pozarządowych w liczbach.....	8
Zasady współpracy organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym.....	10
Podstawy prawne współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi	10
Definicja organizacji pozarządowych a trzeci sektor.....	11
Organizacja pożytku publicznego	12
Możliwości współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi.....	13
Działalność pożytku publicznego.....	14
1. Współpraca Gminy Mielnik z organizacjami pozarządowymi w latach 2008-2011. Analiza i diagnoza strategiczna.	16
1.1 Charakterystyka społeczno-gospodarcza gminy Mielnik	16
1.1.1 Podstawowe informacje o gminie Mielnik.....	16
1.1.2 Najważniejsze trendy społeczno-gospodarcze w gminie Mielnik (ujęcie graficzne).....	21
1.2 Analiza potencjału organizacji pozarządowych.....	31
1.2.1 Współpraca gminy Mielnik z organizacjami pozarządowymi w latach 2008 -2010	31
1.2.2 Obraz organizacji pozarządowych w gminie Mielnik	33
1.2.4 Czynniki wpływające na rozwój organizacji pozarządowych w gminie Mielnik.....	36
1.3 Ocena silnych i słabych stron	38
1.3.1 Silne i słabe strony organizacji pozarządowych	38
1.3.2 Silne i słabe strony gminy Mielnik.....	40
1.3.3 Matryca silnych i słabych stron współpracy	42
2. Rozwój strategiczny współpracy gminy Mielnik z organizacjami pozarządowymi.	43
2.1 Wizja współpracy za 5 lat	43
2.2 Misja oraz cele Strategii	44
2.2.1 Misja	44
2.2.2 Cele strategiczne i operacyjne.....	44
2.3 Planowane kluczowe zadania do realizacji w latach 2012-2017.....	46

2.3.1 Wykaz zadań.....	46
2.3.2 Opis wybranych działań.....	46
2.3 Promocja i informowanie o strategii	50
2.5 System wdrażania i finansowania Strategii	50
2.5.1 Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania	50
2.5.2 Główne źródła finansowania	52
2.6 System monitorowania i oceny realizacji strategii	53

Wstęp

Samorząd gminny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze lokalnym, nie zastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej.

Głównym celem działania gminnych władz samorządowych jest dążenie do stałej poprawy stopnia zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy w różnych dziedzinach. Prowadzone przez samorząd kompleksowe działania mają m.in. prowadzić do zwiększenia poziomu życia jej mieszkańców, zapewnienia im odpowiedniego poziomu dochodów, zapewnienia infrastruktury mieszkaniowej oraz użytkowej, właściwej opieki zdrowotnej, bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz aspiracji edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i innych. Według obowiązującego stanu prawnego wskazane potrzeby i aspiracje władze gminy mogą, a niekiedy nawet powinny, spełniać w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi. Aktywna współpraca z liderami społecznymi pozwala na efektywne zarządzanie samorządem gminnym.

W tym celu opracowana została Strategia Współpracy Gminy Mielnik z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017. Dokument określa zasady w zakresie wspierania przez gminę działalności organizacji pozarządowych, które na zasadach suwerenności i partnerstwa mogą w znacznym stopniu wspomóc działania samorządu. Samorząd poprzez określenie zasad pragnie włączyć organizacje pozarządowe w system demokracji lokalnej do wspólnego rozwiązywania problemów środowiska i budowania społeczeństwa obywatelskiego. Strategia ma charakter uzupełniający wobec uchwalanego już Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Głównym zadaniem Programu jest określenie priorytetowych działań finansowanych z budżetu gminy w ramach środków przeznaczanych na zadania pożytku publicznego oraz trybu wyłaniania beneficjentów. Zadaniem Strategii jest sformułowanie strategicznych celów współpracy i wypracowanie efektywnych mechanizmów jej realizacji pomiędzy gminą Mielnik, a partnerami społecznymi. Określone w dokumencie mechanizmy współpracy nastawione są głównie na działania bezkosztowe lub takie, które mogą zostać sfinansowane i zrealizowane ze środków zewnętrznych.

Opracowanie Strategii Współpracy Gminy Mielnik z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017 było elementem składowym projektu „Skuteczne NGO – Strategia Współpracy Gminy Mielnik z Organizacjami Pozarządowymi. Projekt był realizowany w okresie od listopada 2011 r. do czerwca 2012 r. ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji.

Proces przygotowania Strategii miał miejsce podczas spotkań Grupy Planowania Strategicznego składającej się z przedstawicieli organizacji pozarządowych, które zgłosiły swój udział w projekcie oraz przedstawicieli samorządu lokalnego (Urzędu Gminy Mielnik oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej). W czasie 8 spotkań konsultacyjnych (grudzień 2011r. – styczeń 2012r.) członkowie grupy dyskutowali o słabych i mocnych stronach współpracy lokalnych NGO z władzami gminy, badali potencjał lokalnych organizacji pozarządowych, formułowali cele strategiczne i operacyjne oraz określali zadania i wskaźniki do osiągnięcia. W czasie spotkań konsultacyjnych przekazywane były informacje na temat środków zewnętrznych i możliwości planowania ścieżki rozwoju organizacji. Dokument został podany konsultacjom społecznym, konsultacje miały charakter lokalny, skupiający głównie organizacje działające na terenie gminy. Efektem wszystkich prac jest niniejsze opracowanie.

Strategia Współpracy Gminy Mielnik z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017 ma charakter dokumentu otwartego i tym samym podlega bieżącej aktualizacji na wypadek pojawienia się nowych uwarunkowań prawnych, społeczno-gospodarczych czy zasadniczych zmian w możliwościach finansowych i potencjale gminy. Rada Gminy Mielnik uchwalając niniejszą Strategię wzięła zatem pod uwagę fakt konieczności dokonywania w niej odpowiednich zmian i korekt.

Indeks skrótów

Skrót	Definicja
NGO	organizacja pozarządowa (ang. non-governmental-organization)
JST	jednostka samorządu terytorialnego
OPP	organizacja pożytku publicznego
MPiPS	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
UDPPiW	Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
KGW	Koło Gospodyń Wiejskich
UG/UM	Urząd Gminy/ Urząd Miasta
UE	Unia Europejska
GPS	Grupa Planowania Strategicznego
Strategia	Strategia Współpracy Gminy Mielnik z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017
RPGM	Rada Pozarządowa Gminy Mielnik
EFŚ	Europejski Fundusz Społeczny
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

Lista osób biorących udział w pracach Grupy Planowania Strategicznego

L.p.	Imię i nazwisko przedstawiciela
1.	Arkadiusz Panasiuk
2.	Agnieszka Hyndza
3.	Jowita Tatarczyk
4.	Alicja Okoczuk
5.	Piotr Szpakowski
6.	Karol Nowacki
7.	Mirosław Kadej
8.	Kamil Markiewicz
9.	Wojciech Niewiński
10.	Alicja Weremijewicz

Organizacje pozarządowe w Polsce

Historia

Organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia pojawiły się w Polsce mniej więcej w tym samym czasie co w państwach Europy Zachodniej. Początkowo zajmowały się przede wszystkim działalnością charytatywną, później podjęły również działalność korporacyjną, kulturalną, edukacyjną i naukową oraz działalność związaną z propagowaniem idei rozwoju społecznego i społecznej solidarności. Niektóre miały charakter wyznaniowy, inne całkowicie świecki. W okresie II Rzeczypospolitej (1918 r.-1939 r.) organizacje pozarządowe rozwijały się bardzo intensywnie. II wojna światowa i okres dominacji komunistycznej, który po niej nastąpił, spowodował ogromny spadek społecznej aktywności. Część organizacji pozarządowych została zlikwidowana (ich majątki przejęło państwo), część włączono w ideologiczne struktury.

Po roku 1989 r. organizacje pozarządowe przeżywają swój renesans dzięki przywróconej swobodzie zrzeszania się i zakładania stowarzyszeń. Część z nich z tradycjami sięgającymi okresu przedwojennego została restytuowana i podjęła swoją statutową działalność (np. Caritas Polska - duszpasterska instytucja charytatywna Episkopatu Polski, czy YMCA - Związek Młodzieży Chrześcijańskiej, organizacja apolityczna i świecka pracująca nad zaspokojeniem we współpracy z organizacjami, urzędami państwowymi i samorządami potrzeb społeczności lokalnych). Powstało wiele nowych fundacji i stowarzyszeń wychodzących naprzeciw problemom i potrzebom nowoczesnego społeczeństwa.

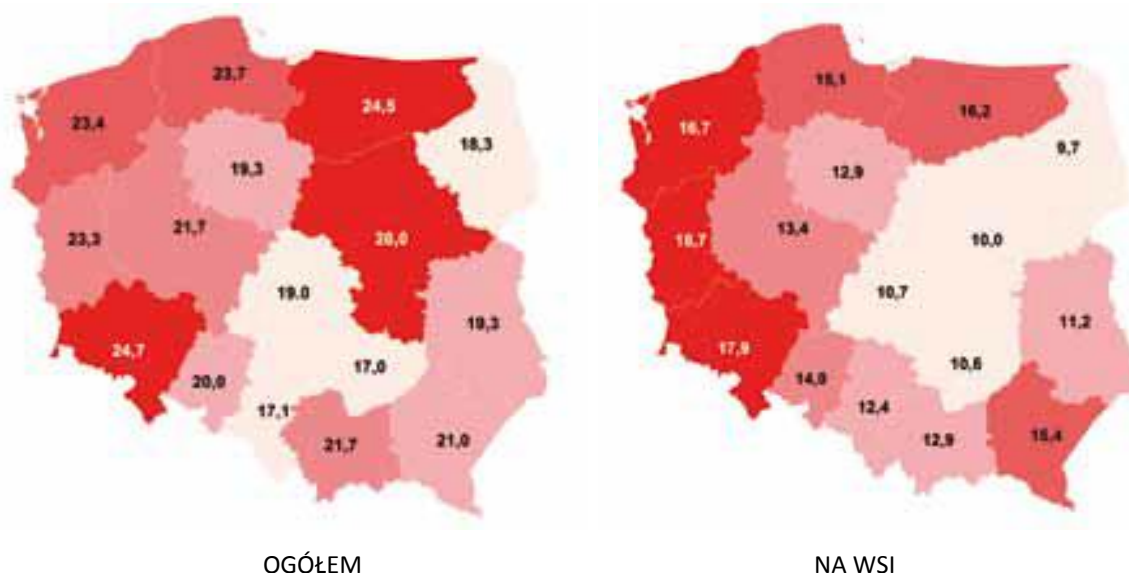
Polski sektor organizacji pozarządowych w liczbach

Przy pierwszym spojrzeniu na statystyki dotyczące liczby organizacji pozarządowych w Polsce, z wyłączeniem Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP), w poszczególnych regionach widać, że najwięcej w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców jest ich w woj. mazowieckim, dolnośląskim, warmińsko-mazurskim, pomorskim, lubuskim i zachodniopomorskim. Najmniej zaś na wschodzie kraju oraz w woj. śląskim. Ważnym czynnikiem stanowiącym o stopniu rozwoju trzeciego sektora jest poziom urbanizacji. Mazowsze swoją czołową pozycję w przedstawionym rankingu zawdzięcza przede wszystkim Warszawie, w której zarejestrowane jest blisko 2/3 podmiotów tego typu z obszaru województwa (ok. 9,5 tyś. z 15 tyś.).

Po ograniczeniu badania tylko do obszarów wiejskich okazuje się, że najwięcej organizacji na 10 000 mieszkańców działa w województwach: dolnośląskim, lubuskim i zachodniopomorskim, najmniej zaś w **podlaskim**, łódzkim, świętokrzyskim, mazowieckim i lubelskim. Porównując to z mapą

działających Ochotniczych Straży Pożarnych wyraźnie widać, że w tych regionach lukę w aktywności obywatelskiej wypełniają tego typu organizacje.

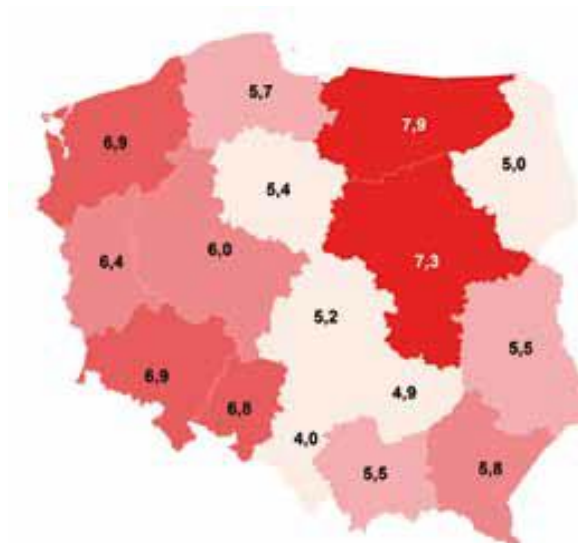
Rys. 1. Liczba stowarzyszeń i fundacji w województwach w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (wg REGON).

Źródło: J. Herbst, M. Gumkowska, „Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2010”, Stowarzyszenie Klon/Jawor 2010.

Analizując przyrost nowych organizacji w ostatnich pięciu latach wyraźnie widać tendencje do pogłębiania się dysproporcji w stopniu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Najwięcej organizacji powstaje w województwie mazowieckim, zwłaszcza w Warszawie (ponad 3,8 tys.), wielkopolskim (ponad 2 tys.) oraz dolnośląskim i śląskim (prawie 2 tys.). Najmniej w podlaskim (600) i świętokrzyskim (627). Analizując ten wskaźnik per capita na 10 000 mieszkańców najczęściej organizacji powstaje w województwie mazowieckim i warmińsko-mazurskim (7,9) oraz zachodniopomorskim i dolnośląskim. Najmniej zaś w śląskim (4,0), świętokrzyskim (4,9) oraz podlaskim (5,0).

Rys. 2. Liczba nowoutworzonych stowarzyszeń i fundacji w województwach w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (wg REGON).

Źródło: J. Herbst, M. Gumkowska, „Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2010”, Stowarzyszenie Klon/Jawor 2010.

Zasady współpracy organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym.

Podstawy prawne współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi

Przedstawione w niniejszym rozdziale akty prawne stanowią wyłącznie część przepisów regulujących zasady współpracy pomiędzy administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi, a ich wybór został dokonany w oparciu o dwie przesłanki. Z jednej strony pod uwagę wzięto obszar realizacji niniejszej Strategii i jego charakterystyczne cechy, a tym samym, główne priorytety i zadania samorządu gminnego. Z drugiej strony podstawę wyboru stanowiły natomiast zadeklarowane przez organizacje cele statutowe, a co za tym idzie charakter i profil organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy Mielnik.

Główne akty prawne, które regulują współpracę jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi to:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997, Nr 78, poz. 483, ze zm.).
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz.U. 2001, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U., nr 96, poz. 873 z późn. zm.)
- Ustawa Prawo o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 roku (Dz.U. 2001, Nr 79, poz. 855 - tekst jednolity, z późn. zm.)
- Ustawa o fundacjach z dnia 6 kwietnia 1984 roku (Dz.U. 1991, Nr 46, poz. 203 – tekst jednolity, z późn. zm.)
- Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 roku (Dz.U. 2009, Nr 178, poz. 1380 – tekst jednolity, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. 2005, Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. 2002 , Nr 76,poz. 694 – tekst jednolity, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2004, nr 64 poz. 593, z późn. zm.)
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (DZ.U. nr 123, poz.776 z późn. zm.)
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. 2002 r. Nr 147 poz. 1231)
- Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym z dnia 20 sierpnia 1997 roku (Dz.U. 2007, Nr 17, poz. 209 - tekst jednolity, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 roku w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. 2005, Nr 264, poz. 2207)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz.U. 2001, Nr 137, poz. 1539, z późn. zm.)

Definicja organizacji pozarządowych a trzeci sektor

Zgodnie z definicją podawaną przez branżowy portal www.ngo.pl jest to tłumaczenie angielskiego zwrotu nongovernmental organisation - NGO, używanego najczęściej przez Organizację Narodów Zjednoczonych oraz inne instytucje międzynarodowe. Czasem słyszy się też określenie organizacja typu non-profit. Najprościej mówiąc oznacza on, że organizacja nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku (profit), ale na zaspokajanie jakichś potrzeb. Nie znaczy to jednak, że organizacja nie

może prowadzić działalności gospodarczej, ale tylko wtedy, jeżeli dochody nie są dzielone pomiędzy osoby pracujące czy ochotników, ale są przeznaczane na dalszą działalność organizacji. Istnieje również określenie organizacja społeczna, które w języku polskim jest obecne od wielu lat i choć nie dla wszystkich znaczy to samo, to jednak nie powinno być z definicji odrzucane.

Definicję organizacji pozarządowej można znaleźć również w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 03.96.873). Jest to definicja uniwersalna, w tym sensie, że inne akty prawne często odwołują się do pojęcia organizacji pozarządowej w rozumieniu tej ustawy (np. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym – art. 2 pkt 2).

Definicja ta podaje, że: „organizacjami pozarządowymi są:

1. *niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych,*
2. *niedziałające w celu osiągnięcia zysku*

– *osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4” (art. 3 ust 2).*

Organizacjami pozarządowymi są więc nie tylko podmioty, które mają osobowość prawną, ale także jednostki, które tej osobowości nie mają (np. stowarzyszenia zwykłe, uczelniane organizacje studenckie, koła gospodyń wiejskich, ochotnicza straż pożarna)¹.

Organizacja pożytku publicznego

Organizacje pożytku publicznego są to organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje, a także spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie działające w celu osiągnięcia zysku), które na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (z 24 kwietnia 2003 r.) uzyskały w sądzie status pożytku publicznego.

Status organizacji pożytku publicznego mogą uzyskać także osoby prawe i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów Ustawy o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku państwa do innych kościołów oraz związków wyznaniowych oraz Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (tzw. organizacje kościelne).

¹ www.ngo.pl, Organizacje pozarządowe, <http://osektorze.ngo.pl/x/33504.jsessionid=359EF61158B2435F027A77BDBDC18871>

Mimo, że w większości przypadków mają zbliżone prawa, to organizacją pożytku publicznego nie mogą zostać spółdzielnie socjalne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego. Organizacje pożytku publicznego mają szereg szczególnych uprawnień oraz obowiązków w porównaniu do innych organizacji pozarządowych².

Możliwości współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi

Polskie prawodawstwo precyzuje formy współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi m.in. w tzw. ustawach samorządowych. Znajdujące się tam zapisy wymieniają jako jedno z zadań własnych „współpracę z organizacjami pozarządowymi”. Pozwala to tworzyć jednostki wspierające działalność organizacji pozarządowych (tzw. inkubatory NGO), ale także udzielać pożyczek, poręczeń i gwarancji. Formy współpracy wskazuje również ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie. Są to:

- zlecanie zadań publicznych;
- wzajemne informowanie się o kierunkach prowadzonych działań;
- konsultowanie projektów aktów normatywnych;
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym;
- umowy dotyczące wykonania inicjatyw lokalnych;
- umowy partnerstwa określone w Ustawie o prowadzeniu polityki rozwoju.

Nowelizacja wprowadza również nowe mechanizmy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wśród nich możemy wyróżnić:

- tworzenie i prowadzenie jednostek, których celem jest działalność na rzecz organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 (taką jednostkę na zlecenie jednostki administracji publicznej może także prowadzić organizacja);
- gmina, powiat lub województwo może udzielać pożyczek, poręczeń i gwarancji organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 na realizację zadań ze sfery pożytku publicznego;
- tworzenie wieloletnich programów współpracy;
- funkcjonowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego na szczeblu gminnym, powiatowym lub wojewódzkim.

² www.ngo.pl, Co to są organizacje pożytku publicznego?, <http://administracja.ngo.pl/x/436177;jsessionid=ECC8BA3E70D6E691C%206C F699F816A5A5B>

Nowym obowiązkiem organów stanowiących (rad gmin, powiatów, sejmików wojewódzkich) jest przyjęcie w drodze uchwały szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Nie jest to katalog zamknięty. Praktyka współpracy pomiędzy samorządami i organizacjami pozarządowymi wypracowuje wiele specyficznych i innowacyjnych rozwiązań będących zgodnymi z przepisami prawa i kompetencjami samorządu.

Działalność pożytku publicznego

Działalność pożytku publicznego jest przez prawo definiowana jako działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań określonych w ustawie. Obejmuje ona katalog kilkudziesięciu działań z różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego.

Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) działalności charytatywnej;
- 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 6) ochrony i promocji zdrowia;
- 7) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 13) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 14) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 15) wypoczynku dzieci i młodzieży;

- 16) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
- 18) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 19) turystyki i krajoznawstwa;
- 20) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 21) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 23) ratownictwa i ochrony ludności;
- 24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
- 26) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami;
- 27) promocji i organizacji wolontariatu;
- 28) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
- 29) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 30) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- 31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-32.

1. Współpraca Gminy Mielnik z organizacjami pozarządowymi w latach 2008-2011. Analiza i diagnoza strategiczna.

1.1 Charakterystyka społeczno-gospodarcza gminy Mielnik

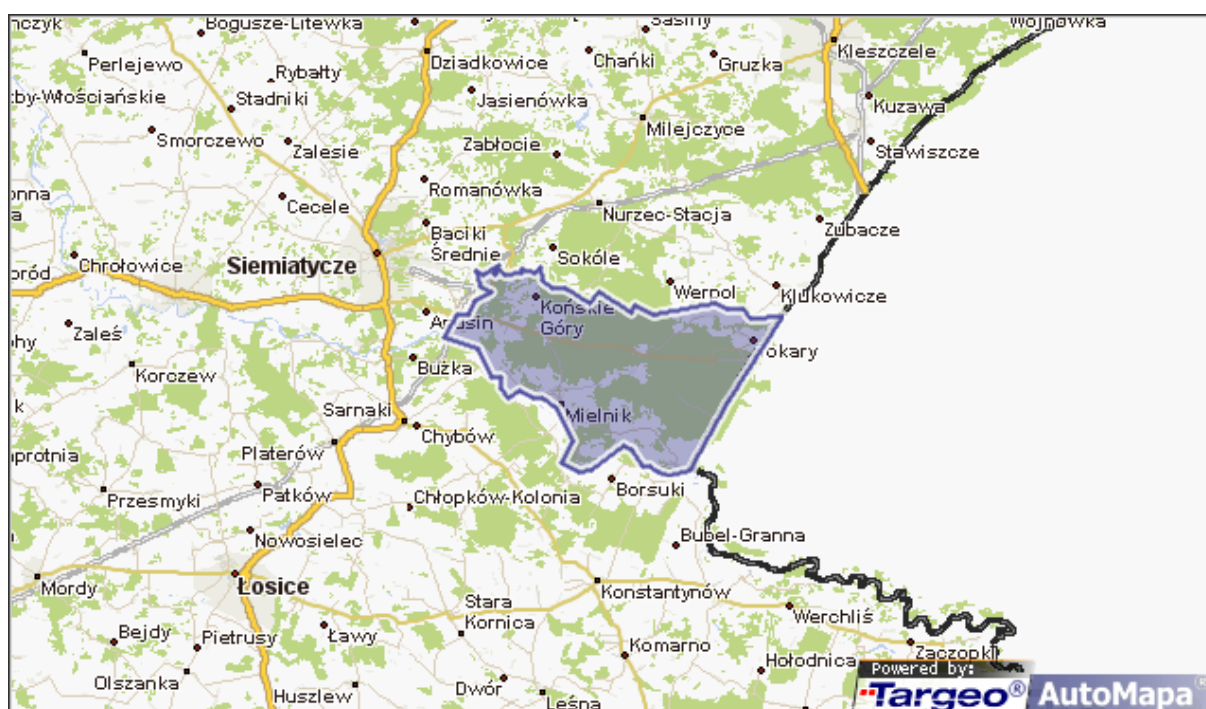
1.1.1 Podstawowe informacje o gminie Mielnik

Położenie i podział administracyjny

Gmina Mielnik jest położona w powiecie siemiatyckim w województwie podlaskim. Gmina oraz miejscowość Mielnik położone są nad rzeką Bug. Administracyjnie sąsiaduje z gminami Siemiatycze i Nurzec-Stacja (powiat siemiatycki), gminą Sarnaki (powiat łosicki) oraz Konstantynów (powiat bialski). Wschodnia granica gminy jest jednocześnie granicą państwową z Białorusią, jednak na terenie gminy nie istnieje przejście graniczne.

Gmina Mielnik jest jednym z najmniejszych samorządów województwa podlaskiego. Według danych z 31 grudnia 2010 r. zamieszkała była przez 2574 osoby. W gminie znajduje się 13 sołectw.

Rys. 4. Położenie gminy Mielnik w powiecie siemiatyckim.

Źródło: www.targeo.pl

Gospodarka

Ze względu na słabe warunki glebowe w gminie Mielnik słabo rozwija się rolnictwo. Większość obszaru gminy położone jest na pisakach i żwirach zwałowych i sandrowych. Dodatkowo słabą wydajność rolnictwa pogłębiało duże rozdrobnienie gospodarstw, tradycyjne i nieefektywne formy uprawy oraz niska jakość plonów. Mimo to przez długi okres stanowiło główne źródło dochodów mieszkańców gminy Mielnik.

W roku 1960 w znajdującym się na terenie gminy Adamowie rozpoczęto budowę magazynów należących do Przedsiębiorstwa Eksploatacji Ropociągu Naftowego „Przyjaźń”. Działalność tutejszego zakładu polega na przyjmowaniu ropy naftowej z terytorium Białorusi. Ropa magazynowana jest w 15 zbiornikach o pojemności od 32 do 100 tysięcy m³. Następnie ropa naftowa jest przepompowywana ropociągiem do bazy w Miszewku Strzałkowskim koło Płocka. Pojemność magazynowa wynosi 328, 5 tys. ton.. Transport ropy na terenie gminy odbywa się ropociągiem Przyjaźń o długości 22 km i średnicach przewodu \varnothing 820 mm, \varnothing 630 mm i \varnothing 610 mm, o ciśnieniu roboczym 55 atm. Należy jednak pamiętać, że zakład jest największym pracodawcą na terenie gminy (ponad 100 osób zatrudnionych) oraz największym płatnikiem podatków lokalnych w gminie.

Drugim ważnym pracodawcą jest OMYA Oddział Mielnik Sp.z.o.o. prowadzące jedyną na terenie Polski odkrywkową kopalnię kredy. Zatrudnia ok. 30 osób.

Pozostali mieszkańcy pracują w administracji publicznej i oświatowej (ok. 70 osób) oraz w mniejszych podmiotach gospodarczych działających w obszarze usług.

Drogi i komunikacja

Gmina Mielnik położona jest w południowo-wschodniej części powiatu siemiatyckiego. Przez teren gminy nie przebiega żadna droga o znaczeniu krajowym. Głównymi ciągami komunikacyjnymi wpływającymi na sytuację gospodarczą w gminie są dwie drogi wojewódzkie. Pierwsza z nich to droga wojewódzka nr 640 łącząca miasto Siemiatycze z miejscowością Koterka (3 km od granicy z Białorusią). Droga nie kończy się przejściem granicznym, jednak stanowi główną drogą dojazdową do Stacji Pomp PERN-u w Adamowie. Biegnie ok. 5 km na północ od centrum administracyjnego gminy Mielnik. Drugim ciągiem komunikacyjnym o znaczeniu ponadlokalnym w gminie Mielnik jest droga wojewódzka nr 658. Łączy miejscowość Kajankę oraz Kudelicze położone przy DW nr 640. Ze względu na krótki przebieg ok. 8,5km jej znaczenie dla lokalnej gospodarki jest drugorzędne. Używana jako alternatywa dla przejazdu przez centrum Siemiatycz dla podróżnych kierujących się w stronę Hajnówki.

Uzupełnieniem sieci drogowej gminy Mielnik są drogi lokalne. 8 odcinków ma status drogi powiatowej, zapewniając między innymi połączenie komunikacyjne miejscowości Mielnik. Wg danych GUS z roku 2004 na terenie znajduje się 46 km dróg gminnych, w tym zaledwie 6 km to drogi utwardzone. W ostatnich latach dzięki stałym inwestycjom oraz środkom z Unii Europejskiej ten wskaźnik uległ poprawie. Jednym z czynników hamujących rozwój gminy Mielnik jest brak mostu na rzece Bug zapewniającego połączenie drogowe z gminami województwa mazowieckiego i lubelskiego. Jediną alternatywą dla dojazdu przez Siemiatycze jest sezonowa działalność przepraw promowych Mielnik Przedmieście - Zabuże oraz Niemirów – Gnojno.

Przez teren przebiega linia kolejowa nr 31 Siedlce – Siemianówka, dla której najbliższą stacją są Siemiatycze.

Kultura

Główną instytucją działającą na rzecz propagowania i krzewienia kultury w gminie Mielnik jest Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji (GOKSiR). Jest to największa instytucja kultury działająca w gminie, która słynie m.in. z organizacji w cyklicznych imprez kulturalnych, szczególnie w okresie letnim. Do najważniejszych należą Dni Gminy Mielnik oraz Muzyczne Dialogi nad Bugiem. Obie imprezy odbywają się w okresie letnim i na stałe zapisały się w kalendarzu lokalnych wydarzeń kulturalnych. Oprócz tego GOKSiR całorocznie prowadzi zajęcia kulturalne dla osób w różnym wieku i o różnych zainteresowaniach. Instytucja sprawuje obecnie opiekę nad czterema amatorskimi zespołami śpiewaczymi: "Nowina" ze wsi Moszczona Królewska (przy zespole działa również grupa dziecięca), "Wrzosi" ze wsi Wilanowo, "Krynica" ze wsi Radziwiłłówka oraz zespół śpiewaczy z Mielnika.

Gmina Mielnik ze względu na swoją wielowiekową tradycję i obecność w dziejach Rzeczypospolitej stawia na rozwój kultury i promocji w oparciu o liczne elementy historyczne. W gminie działa Ośrodek Dziejów Ziemi Mielnickiej, który organizuje wystawy, pokazy i inne wydarzenia związane z historią. Znajduje się tam m.in. ekspozycja rekwizytów pochodzących z ekranizacji powieści Henryka Sienkiewicza „Ogniem i Mieczem”. Działalność ośrodka pozwala nie tylko na promocję gminy, ale jest również okazją do zdobycia doświadczeń niezbędnych przy uruchomieniu Parku Historycznego – Trylogia. Główną ideą parku jest „przeniesienie” odwiedzających obiekt do scenerii XVII-wiecznej Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Zostanie to zrealizowane w oparciu o „Trylogię” Henryka Sienkiewicza, oraz jej ekranizację w reżyserii Jerzego Hoffmana. Zwiedzając park będzie można się przekonać, jak wyglądało życie codzienne ludzi z XVII wieku – jak mieszkali, pracowali, odpoczywali i walczyli. Teren przyszłego Parku Historycznego „Trylogia” został wydzielony z przestrzeni

zagospodarowanej za pomocą rysunku granic XVII-wiecznej Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uproszczony ich kształt usytuowano zgodnie z rzeczywistymi stronami świata. Granice te wyznacza od strony drogi ziemny mur z ostrokołem i basztami, przechodzący w system ścieżek pieszych, rowerowych i konnych, uzupełnianych drewnianymi pomostami i kładkami., jak wyglądało życie codzienne ludzi z XVII wieku – jak mieszkali, pracowali, odpoczywali i walczyli³.

Mielnik jako miejsce niezwykle atrakcyjne pod względem krajoznawczym jest miejscem pracy wielu artystów. Bez wątplenia najśłynniejszym z nich jest Henryk Musiałowicz. W latach 1954-1976 na terenie gminy Mielnik spędzał wakacje, co stało się inspiracją do stworzenia kilku cykli artystycznych. Prace artysty wystawiane były na ponad 100 wystawach indywidualnych i 200 zbiorowych na całym świecie, między innymi w Genewie, Nowym Jorku, Kopenhadze, Mediolanie i Rzymie. Jedną z największych wystaw w kraju zorganizowano w Muzeum Powstania Warszawskiego i „Zapamiętane, ocalone, niezatarte. Wojna i Powstanie 1939-1945”. Henryk Musiałowicz jest również laureatem wielu prestiżowych nagród i wyróżnień. Jednym z nich jest niewątpliwie odznaczenie złotym medalem Zasłużony Kulturze, Gloria Artis. Ponad 60 prac twórcy wystawianych jest w lokalnym muzeum⁴.

Biblioteki

GBP w Mielniku jest samodzielną jednostką organizacyjną w formie instytucji kultury. Obsługuje teren gminy, w 4 wsiach sołectkich funkcjonują punkty biblioteczne. Gminna Biblioteka Publiczna w Mielniku jako instytucja organizująca i upowszechniająca czytelnictwo w pierwszym rzędzie opiera się na istnieniu racjonalnie skompletowanym księgozbiórze, księgozbiór jest podstawowym czynnikiem warunkującym pracę w bibliotece. Co roku w bibliotece rejestrowanych jest ponad 500 czytelników. Czytelnikami naszej biblioteki są mieszkańcy gminy Mielnik oraz osoby spoza terenu gminy. Na 100 mieszkańców przypada 20,7 czytelnika oraz 478,3 wypożyczeń książek. Biblioteka w Mielniku jest jedną z lepiej funkcjonujących placówek nie tylko w powiecie ale też w województwie i w kraju. Redakcja Rzeczypospolitej we współpracy z Instytutem Książki po raz pierwszy przygotowała ranking bibliotek w gminach, które mają mniej niż 15 tys. mieszkańców. Gminna Biblioteka Publiczna w Mielniku poprzez swoją aktywną działalność znalazła się na 20 pozycji wśród najlepszych bibliotek w kraju.

³ <http://mielnik.com.pl/trylogia>

⁴ <http://mielnik.com.pl/henryk-musialowicz>

Biblioteka posiada pracownię komputerową z bezpłatnym dostępem do Internetu, z którego korzystają mieszkańcy gminy, turyści i goście odwiedzający Gminę Mielnik. W bibliotece do dyspozycji użytkowników jest sieć Wi-Fi, którą wykorzystują osoby odwiedzające bibliotekę ze swoimi komputerami .

Obok działalności statutowej biblioteki, gromadzenia, opracowania i udostępniania księgozbioru , placówka prowadzi działalność kulturalną. Biblioteka w zakresie popularyzacji książki prowadzi min. następujące formy pracy z książką: wystawy nowych książek jako forma informacji o książkach, promowanie najnowszych publikacji; konkursy czytelnicze; lekcje biblioteczne ; prace indywidualna z czytelnikiem (np. pomoc w wyszukiwaniu informacji w Internecie, pomoc w wyszukiwaniu ze słowników, pomoc w zakładaniu skrzynek mailowych; zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik. W bibliotece organizowane są zajęcia dla dzieci podczas ferii zimowych i wakacji. W soboty najmłodszy czytelnicy uczestniczą w spotkaniach z Bajką, a po lekcjach mają miejsce gdzie mogą przyjąć odrobić lekcje lub spędzić miło czas.

inne ważniejsze działania związane z promocją biblioteki i czytelnictwa: kontynuacja zajęć - cotygodniowych spotkań z miłośnikami rękodzieła regionalnego, spotkania autorskie oraz spotkania z ciekawymi ludźmi, konkursy dla dzieci z zakresu literatury i plastyki, organizacja wystaw m.in. rękodzieła, plastycznych, tematycznych, nauka obsługi komputera, prowadzenie e-learningowych kursów językowych.

GBP jest miejscem gdzie każdy zainteresowany może zdobyć potrzebne informacje, skorzystać z internetu, wziąć udział w spotkaniu z ciekawą osobą , mogą ciekawie spędzić czas. Biblioteka publiczna – czyli otwarta dla wszystkich, zapewnia bezpłatny dostęp do swoich usług. Ważnym elementem jest dostęp do komputerów i internetu, a pracownicy biblioteki chętnie uczą część społeczeństwa nie skomputeryzowanego obsługi i pokazują do czego może przydać się Internet.

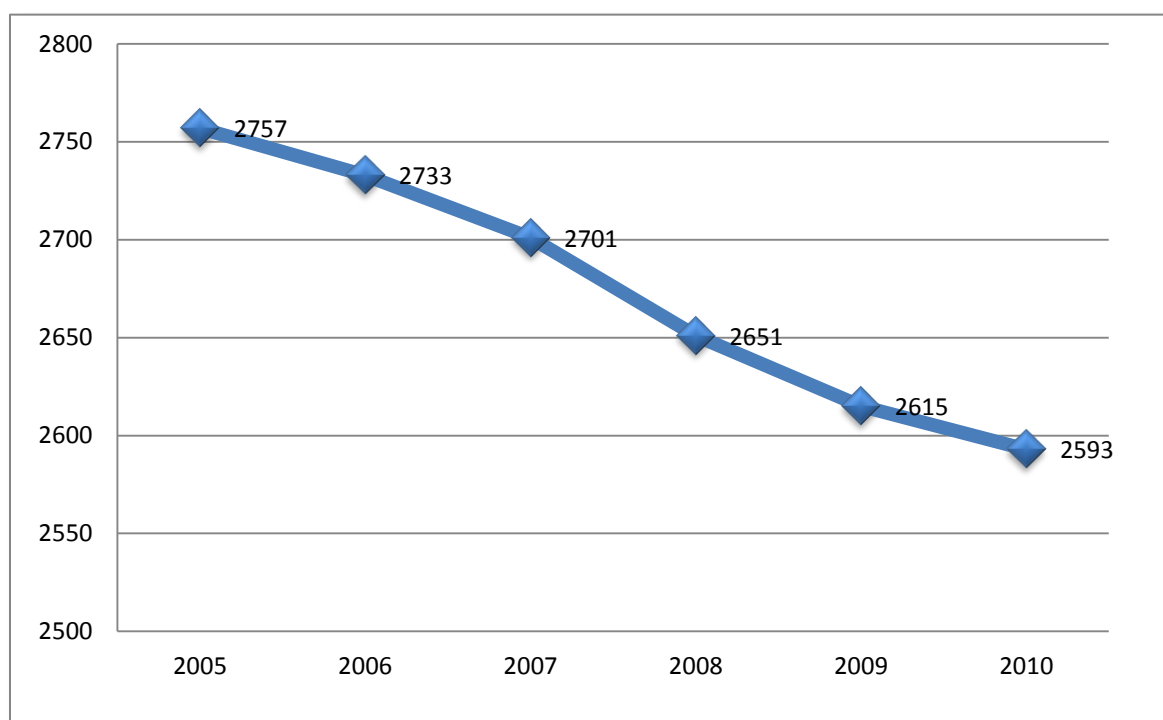
Działalność biblioteki wymusza poprawę warunków lokalowych . Biblioteka w Mielniku nie jest tylko miejscem gdzie wypożycza się książki, ale jest miejscem tętniącym życiem . Pełni nie tylko funkcje tradycyjne związane z gromadzeniem i udostępnianiem wiedzy, ale stanowi centrum informacji. Nowy lokal poprawił by warunki pracy nie tylko bibliotekarzy, ale też wszystkich grup użytkowników. Biblioteka zmieniła by wizerunek i była by nowoczesnym centrum informacji na miarę XXI wieku.

Walory turystyczno-przyrodnicze

Gmina Mielnik posiada bardzo dobre warunki turystyczno-przyrodnicze. Gmina leży na Wysoczyźnie Drohickej, która wchodzi w skład makroregionu - Nizina Północnopodlaska. Dolina Bugu stanowi tu część odrębnego mezoregionu - Podlaskiego Przełomu Bugu - zaliczanego do Niziny Południowopodlaskiej. Osobliwością tej części Podlasia są skały górnokredowe, których pokłady odsłaniają się tu spod pokrywy osadów czwartorzędowych. Utwory kredowe na terenie gminy tworzą dwa rozległe wyniesienia w formie garbów. Jedno występuje w Mielniku i wznosi się do 160 m n.p.m. Złoże kredy są tu eksploatowane od niepamiętnych czasów. Odkrywki na uroczysku "Głogi" oraz obok Góry Zamkowej są obecnie zasypane. Jedyne czynne wyrobisko znajduje się przy ulicy Białej i ciągnie się w kierunku Góry Uszeście. Mielnik położony na prawym zboczu Doliny Bugu eksponowanym na południe, ma odrębny mikroklimat. Dzięki głębokiemu wcięciu doliny rzecznej miejscowość osłonięta jest od wpływu wiatrów z kierunku północnego i północno-wschodniego, zwłaszcza zimą. Takie położenie Mielnika sprawia, że zima nie straszy wielkimi mrozami, lato zaś stosunkowo wysokimi temperaturami zachęca do spędzania czasu nad Bugiem⁵.

1.1.2 Najważniejsze trendy społeczno-gospodarcze w gminie Mielnik (ujęcie graficzne)

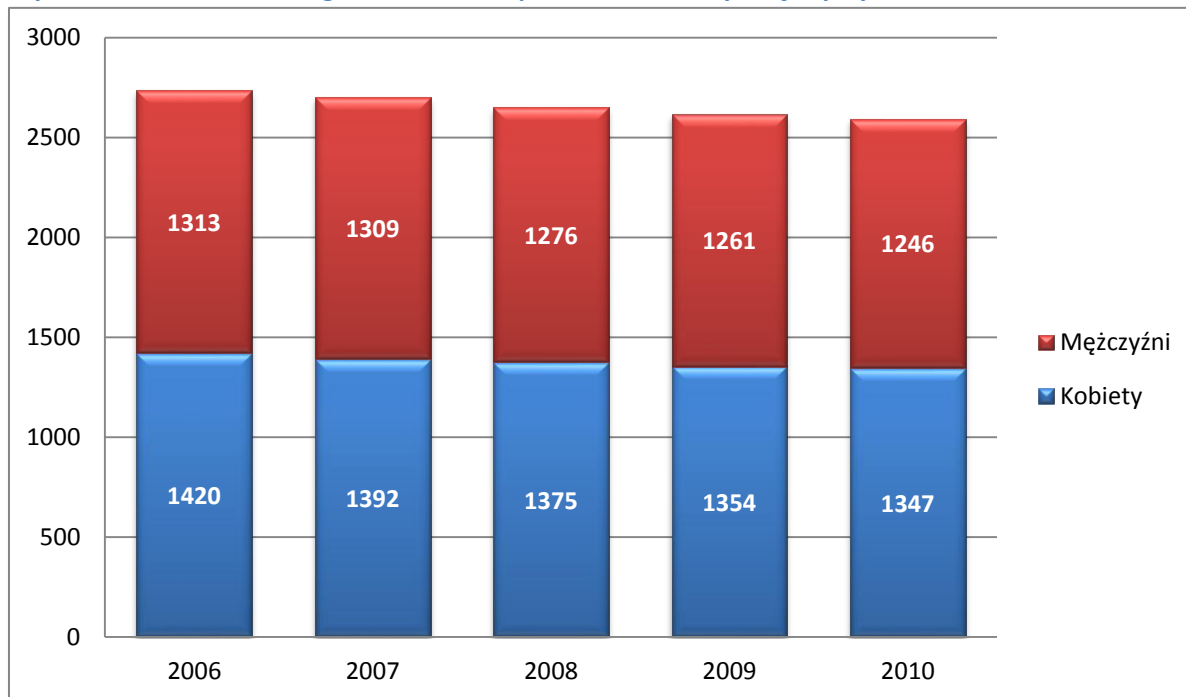
Wykres 1. Liczba ludności w gminie Mielnik w latach 2005-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

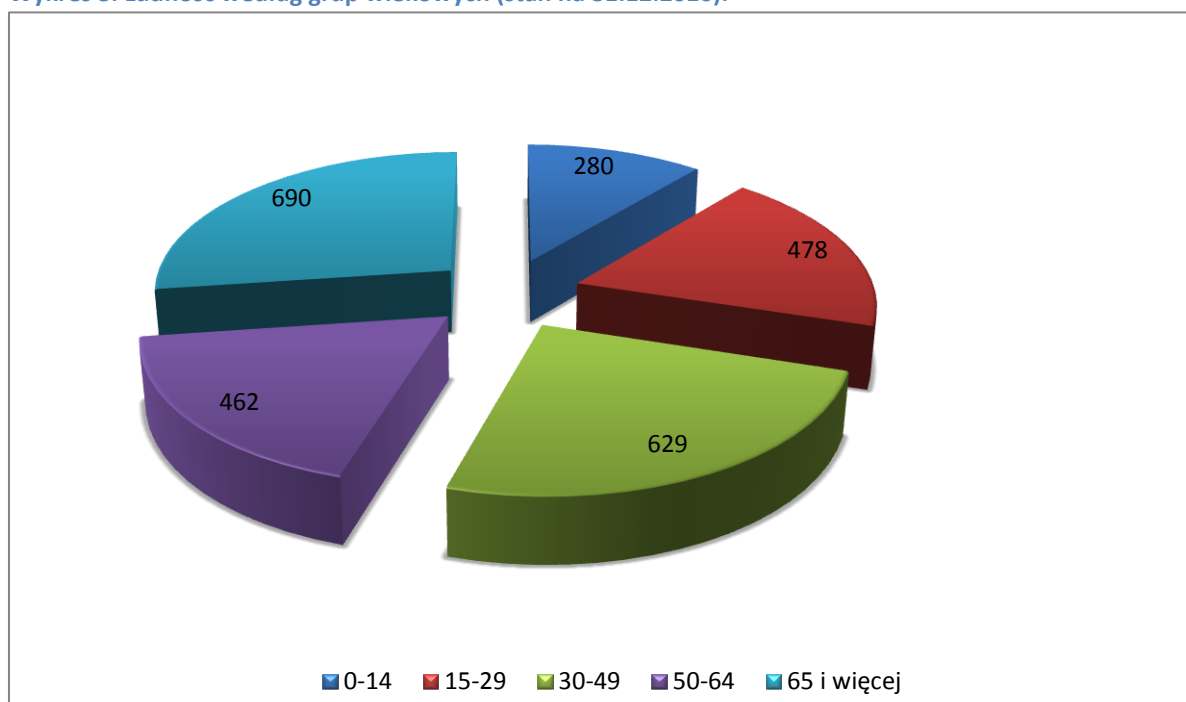
⁵ <http://mielnik.com.pl/polozenie>

Wykres 2. Liczba ludności w gminie Mielnik w podziale na kobiety i mężczyzny w latach 2005-2010.

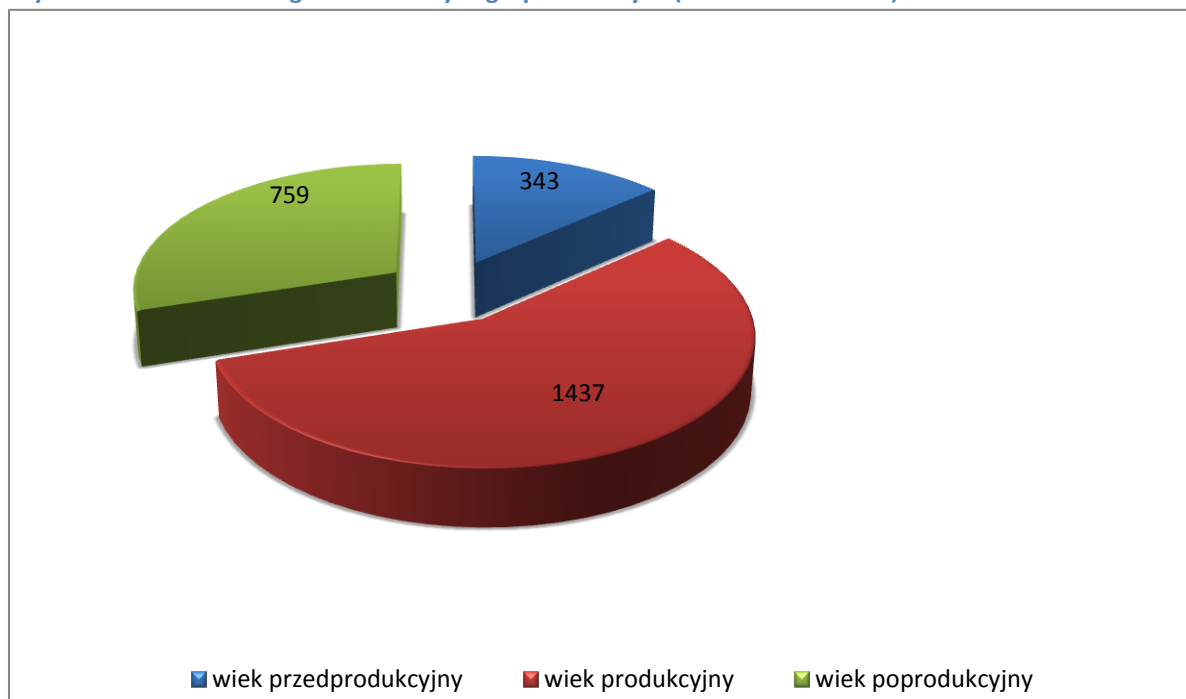
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 3. Ludność według grup wiekowych (stan na 31.12.2010).

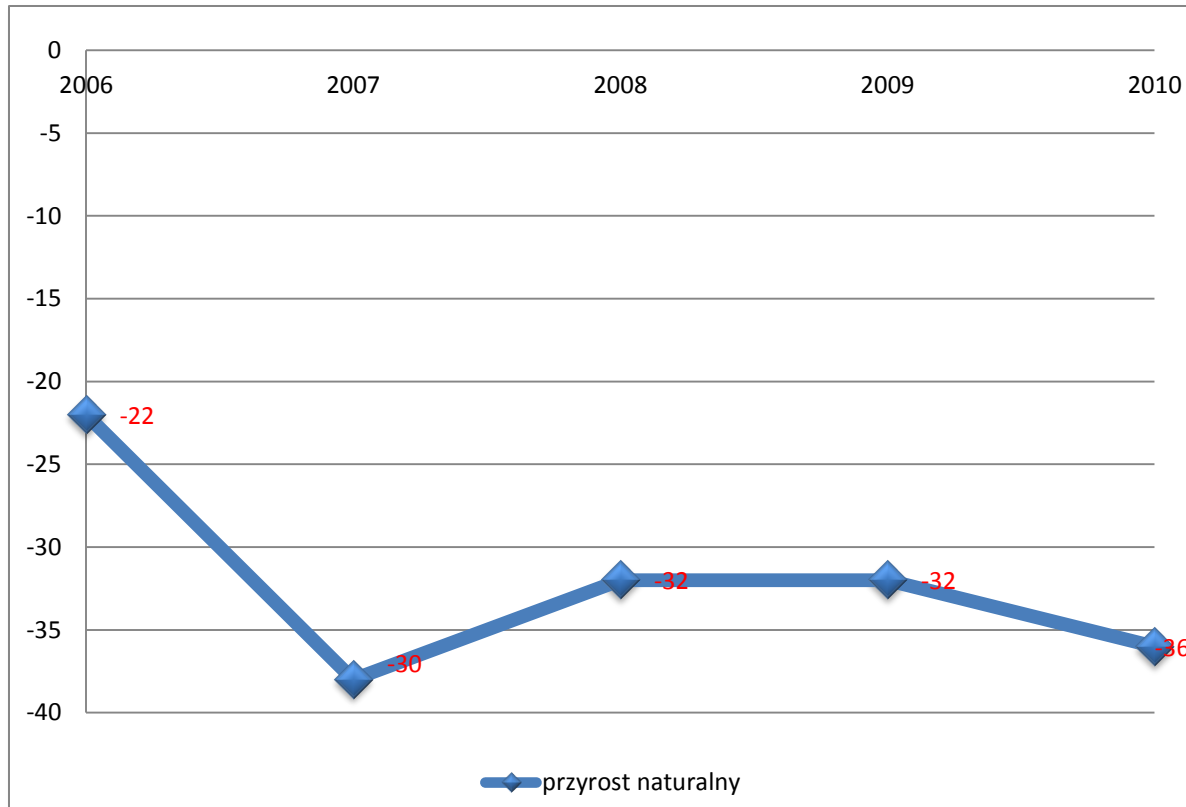
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 4. Ludność według ekonomicznych grup wiekowych (stan na 31.12.2010).

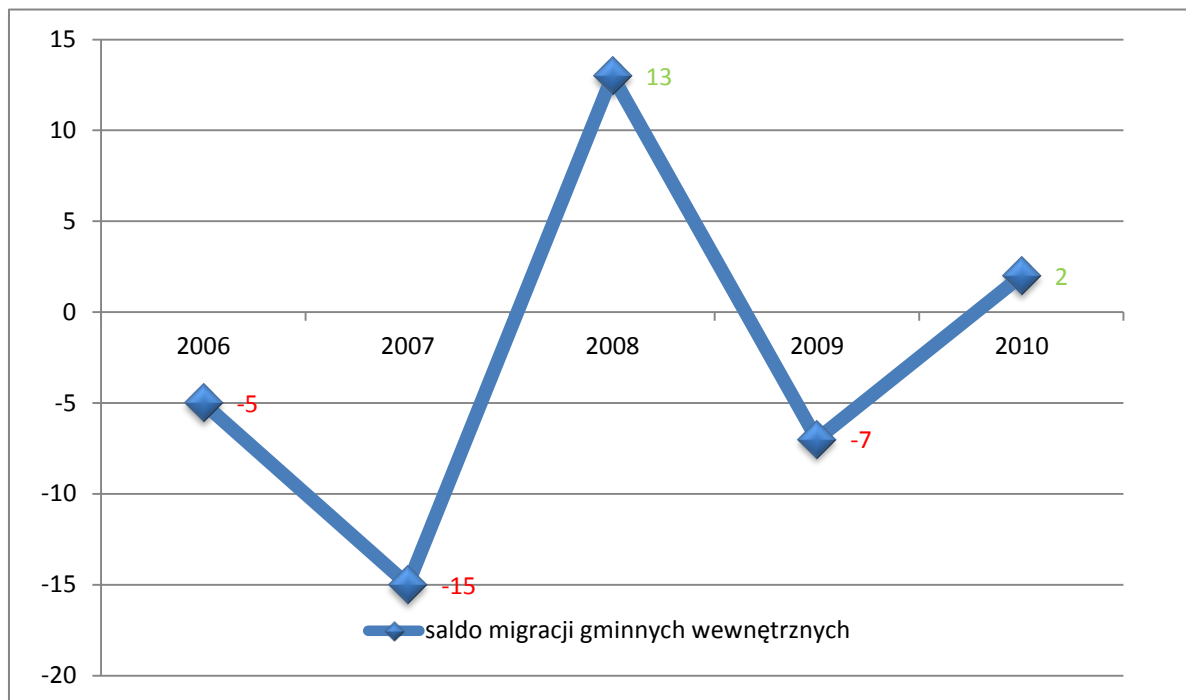
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 5. Przyrost naturalny w latach 2006-2010.

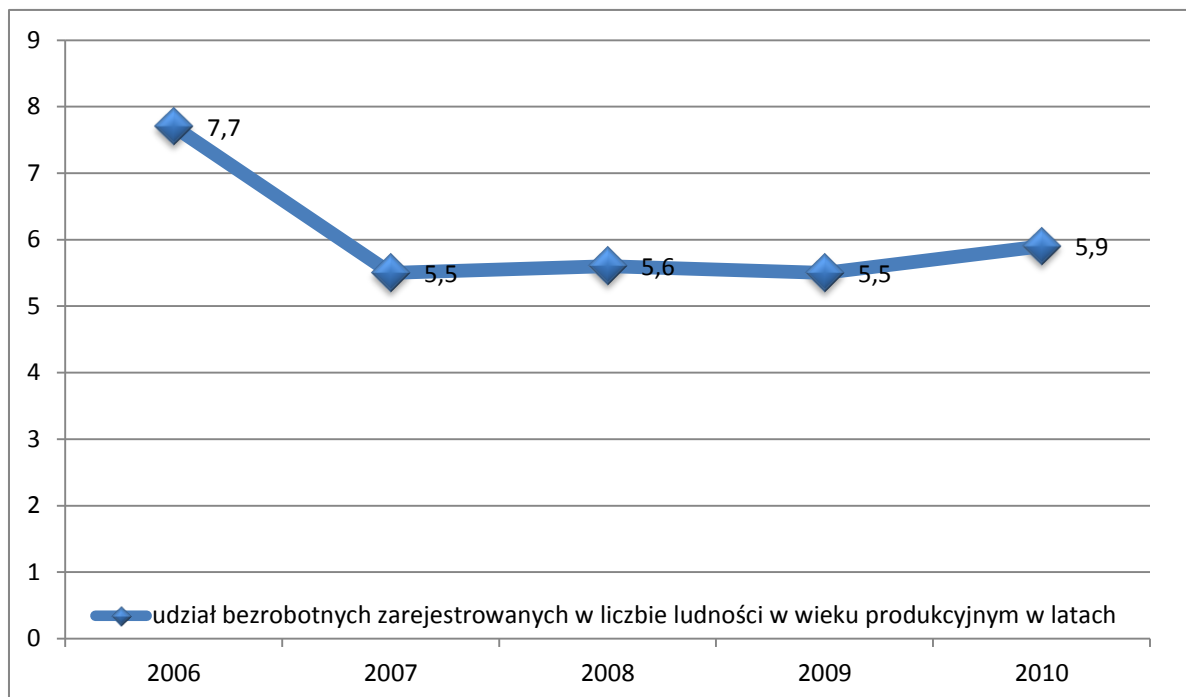
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 6. Saldo migracji w latach 2006 -2010.

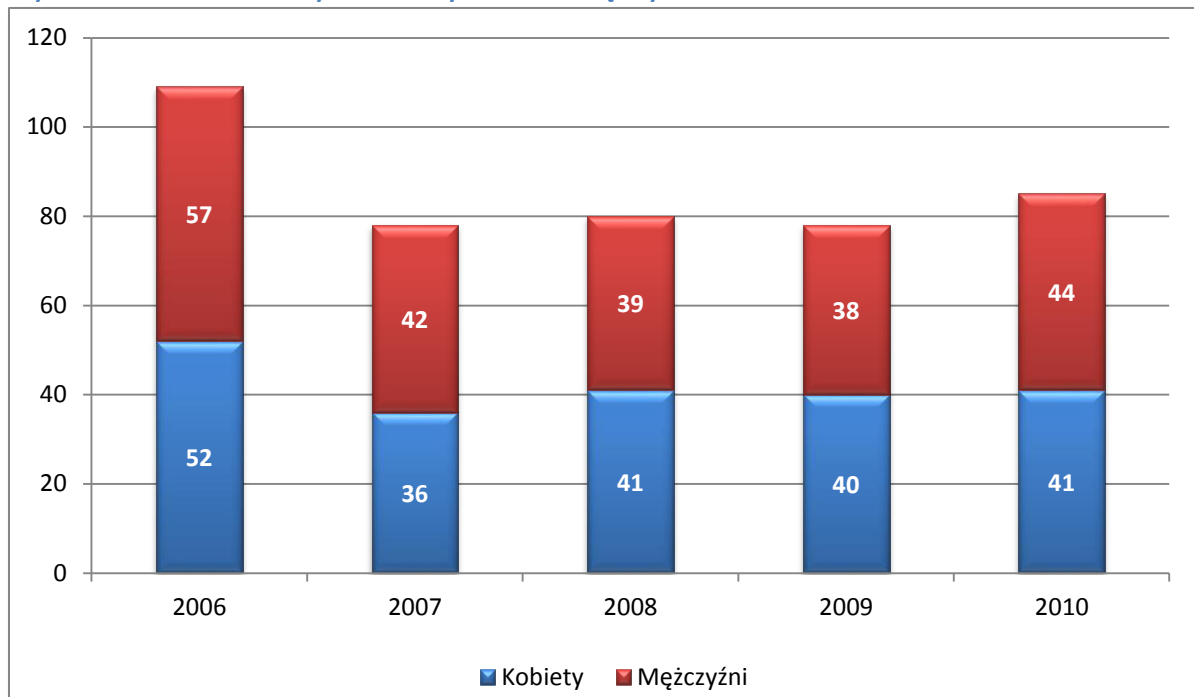
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 7. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2006-2010.

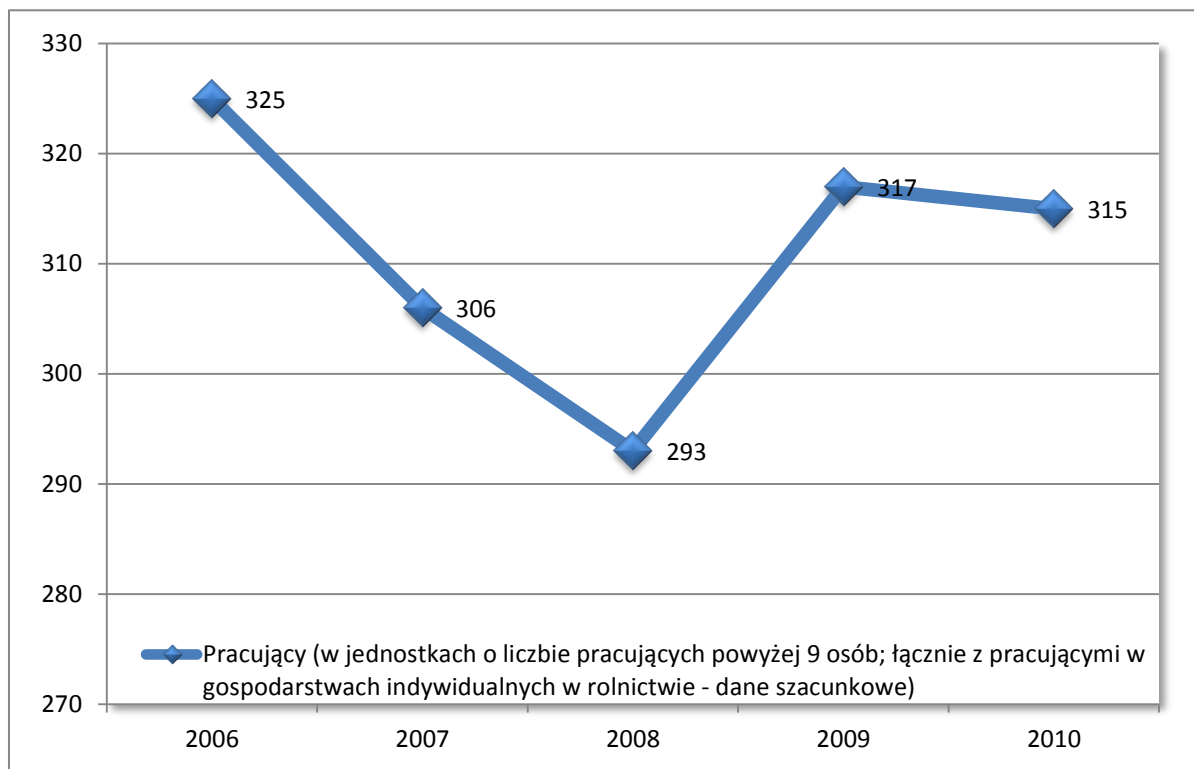
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 8. Porównanie liczby bezrobotnych kobiet i mężczyzn w latach 2006-2010.

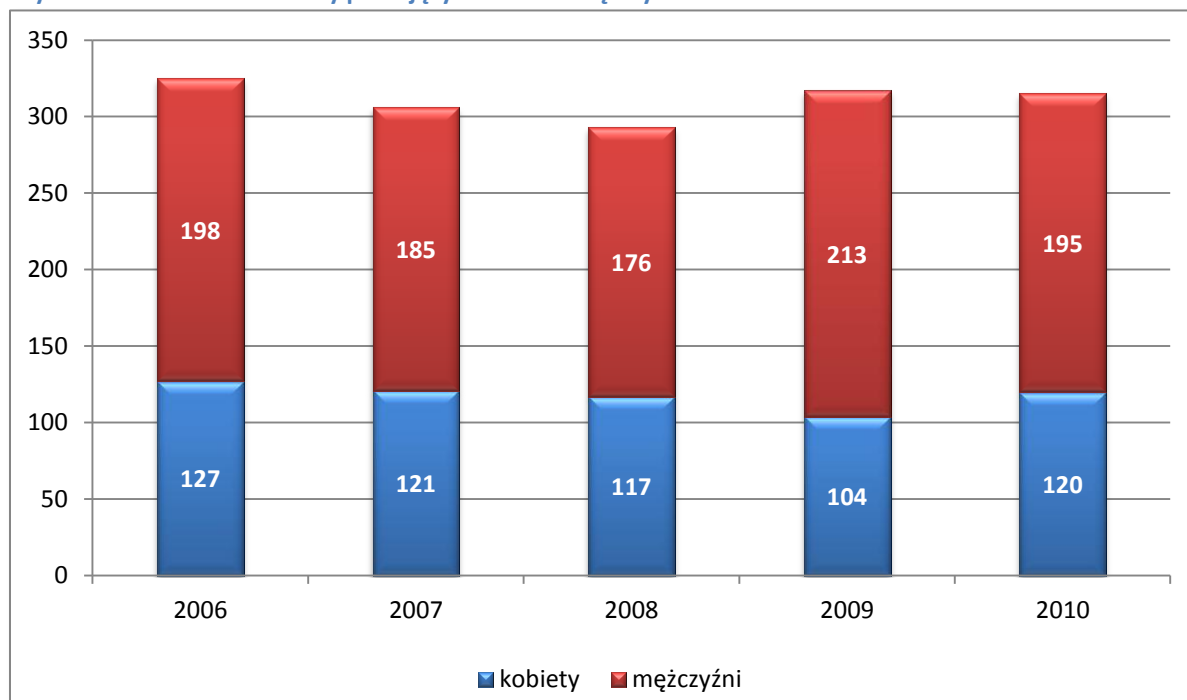
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 9. Osoby pracujące w latach 2006-2010.

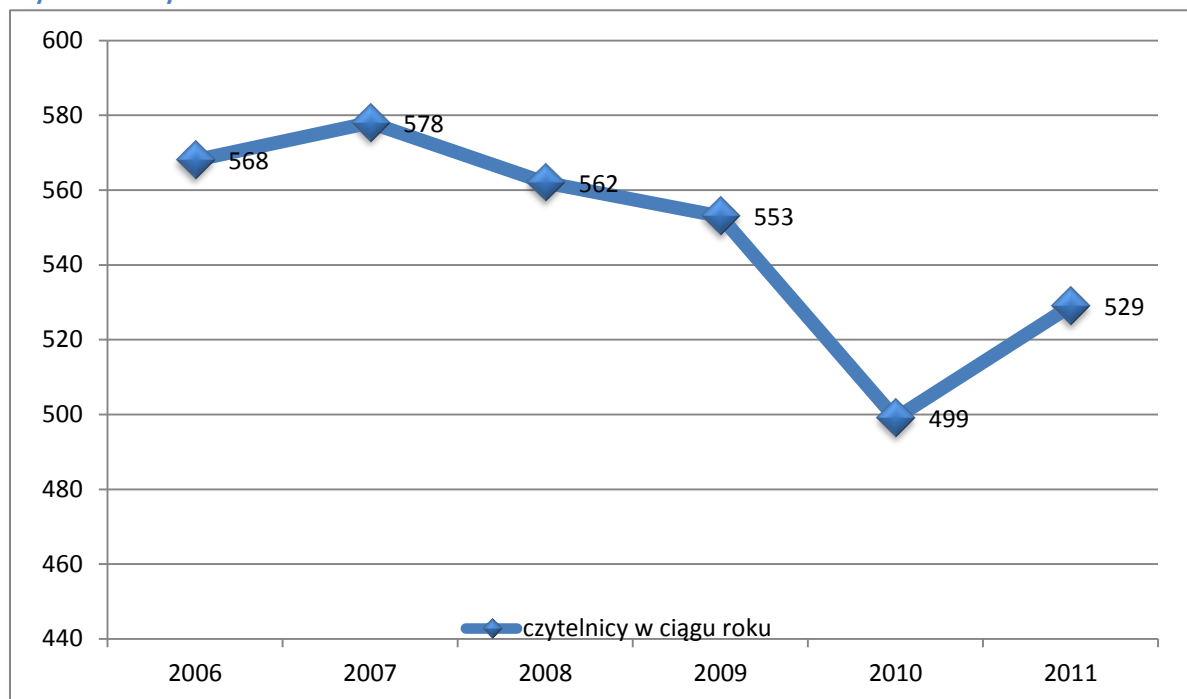
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 10. Porównanie liczby pracujących kobiet i mężczyzn w latach 2006-2010.

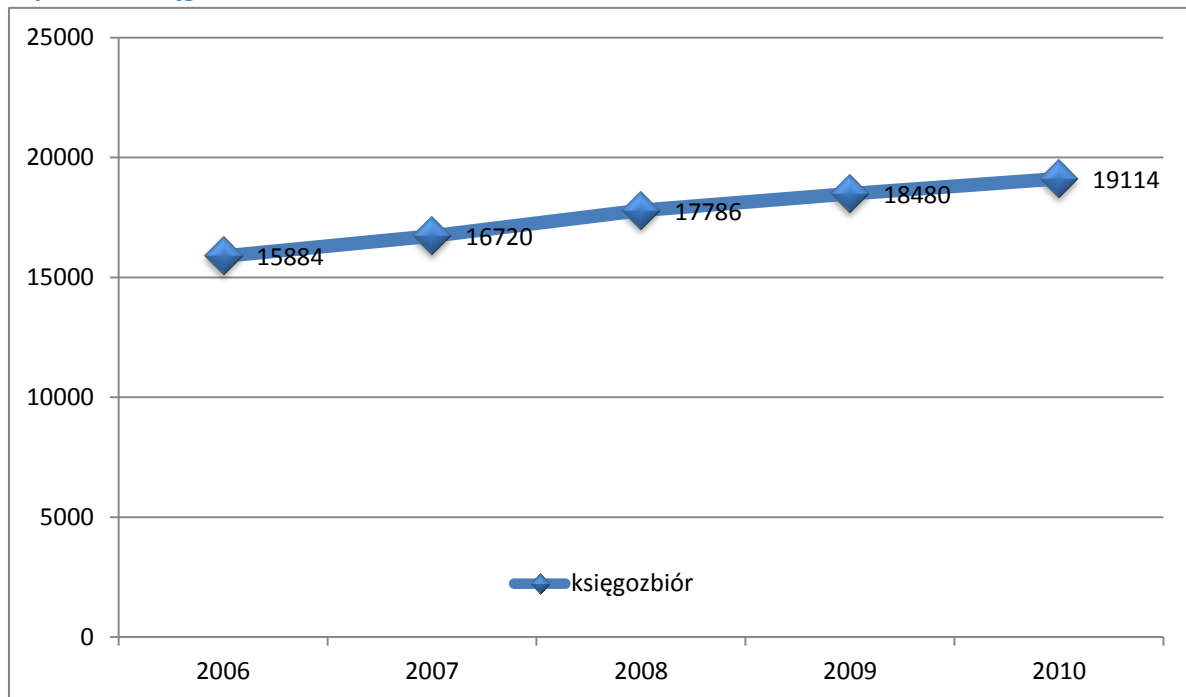
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 11. Czytelnictwo w latach 2006-2010.

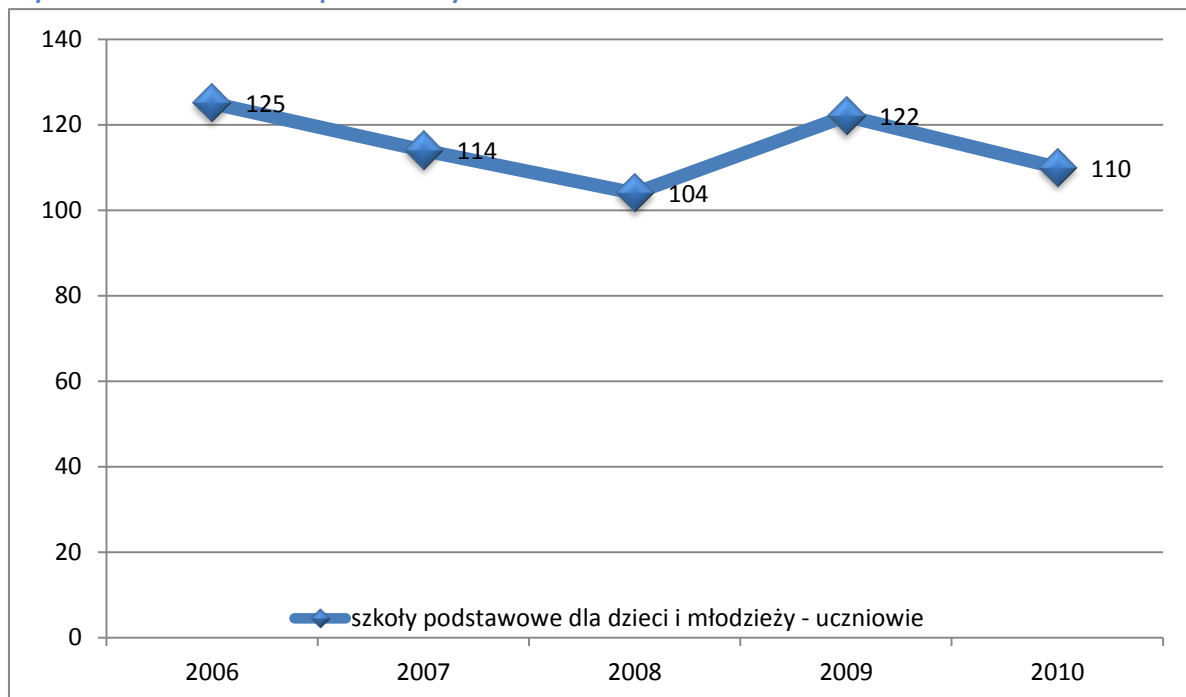
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 12. Księgozbiór w latach 2006 -2010.

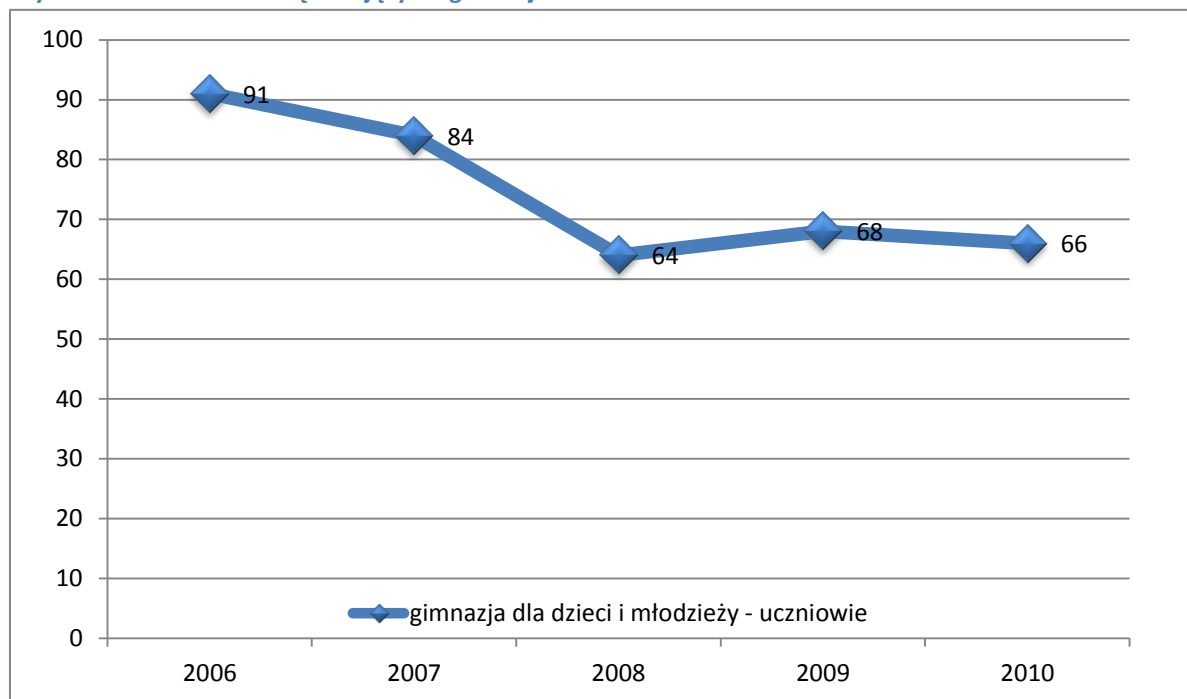
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 13. Uczniowie szkół podstawowych w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 14. Uczniowie uczęszczający do gimnazjum w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Tabela 1. Mieszkania wyposażone w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2006-2010.

	2006	2007	2008	2009	2010
wodociąg	1014	1018	1025	1030	1033
ustęp sputukiwany	697	701	708	713	716
łazienka	699	703	710	715	718
centralne ogrzewanie	483	487	494	499	502
gaz z sieci	148	148	148	150	150

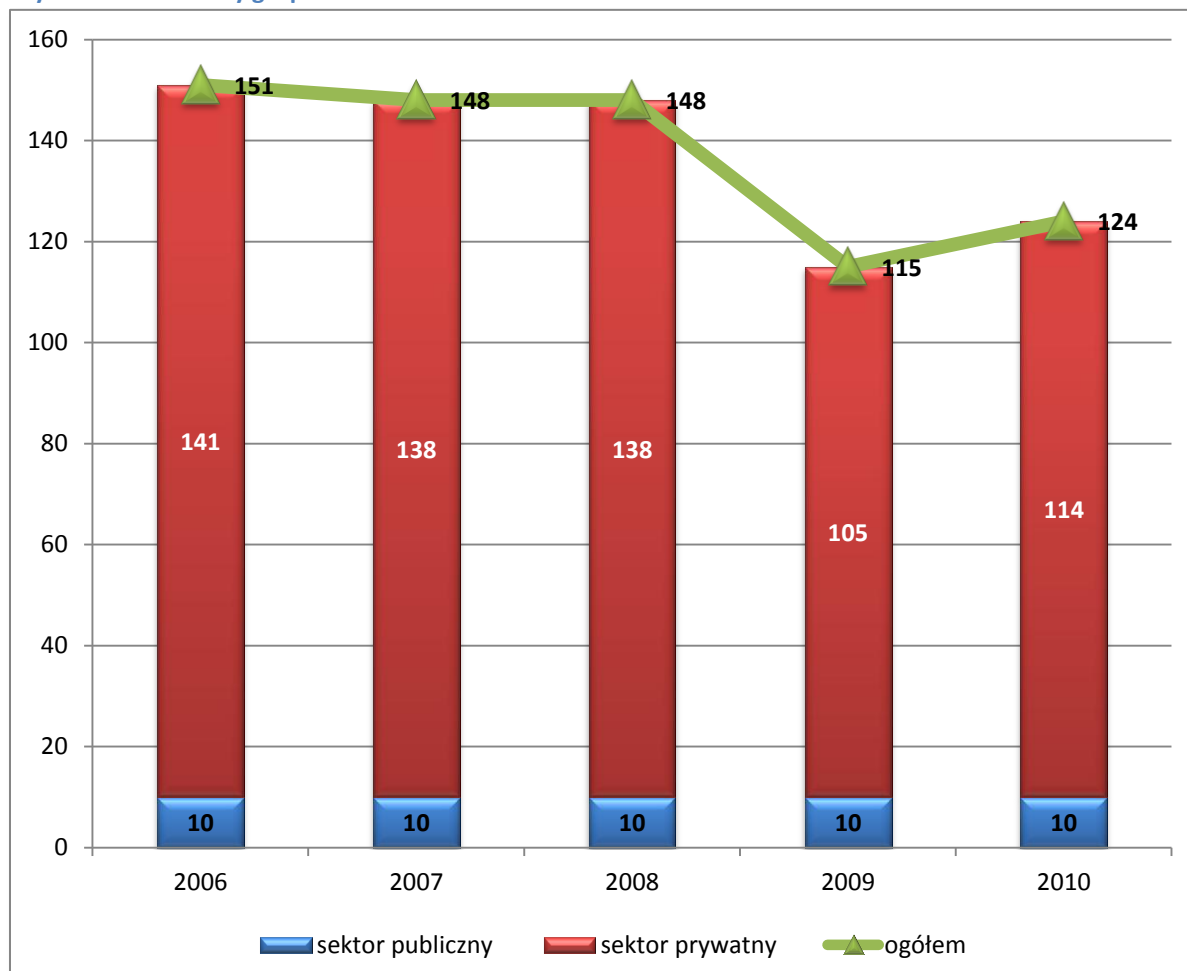
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Tabela 2. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w latach 2006-2010 (w %).

	2006	2007	2008	2009	2010
z wodociągu	84,6	84,6	84,7	84,8	84,8
z gazu	40,3	40,5	40,8	41,1	41,2

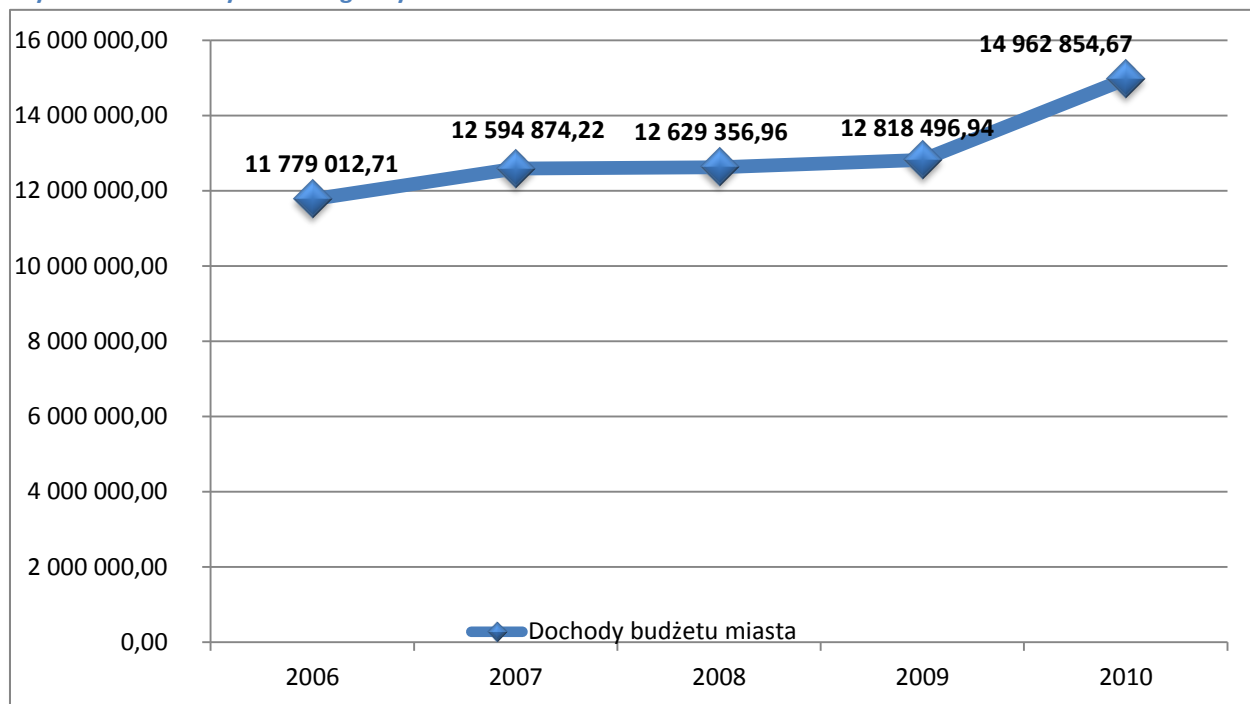
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 15. Podmioty gospodarcze w latach 2006-2010.

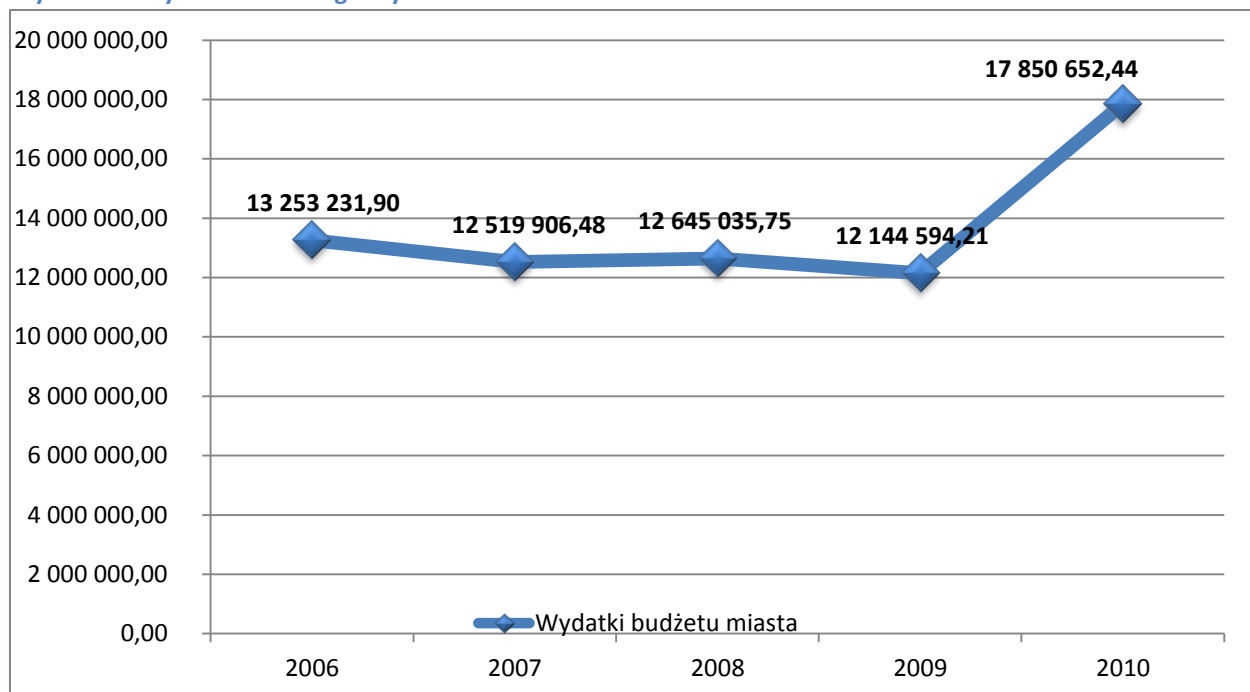
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 16. Dochody budżetu gminy w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 17. Wydatki budżetu gminy w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wnioski:

- Niekorzystny trend demograficzny – spadek liczby ludności
- Niewielka przewaga osób w wieku produkcyjnym w stosunku do osób w wieku przed- i poprodukcyjnym
- Ujemny przyrost naturalny
- Ujemne saldo migracji
- Stabilna sytuacja na rynku pracy – brak zagrożeń dla dużego wzrostu bezrobocia
- Porównywalna sytuacja kobiet i mężczyzn na rynku pracy
- Zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych
- Zwiększająca się liczba czytelników oraz zwiększająca się liczba woluminów
- Wysoki wskaźnik dostępu mieszkańców do bieżącej wody i gazu z sieci
- Brak dostępu do kanalizacji
- Wahania liczby podmiotów gospodarczych w poszczególnych latach
- Wzrost dochodów budżetowych
- Wzrost wydatków budżetowych
- Wzrost wydatków inwestycyjnych w budżecie gminy.

1.2 Analiza potencjału organizacji pozarządowych

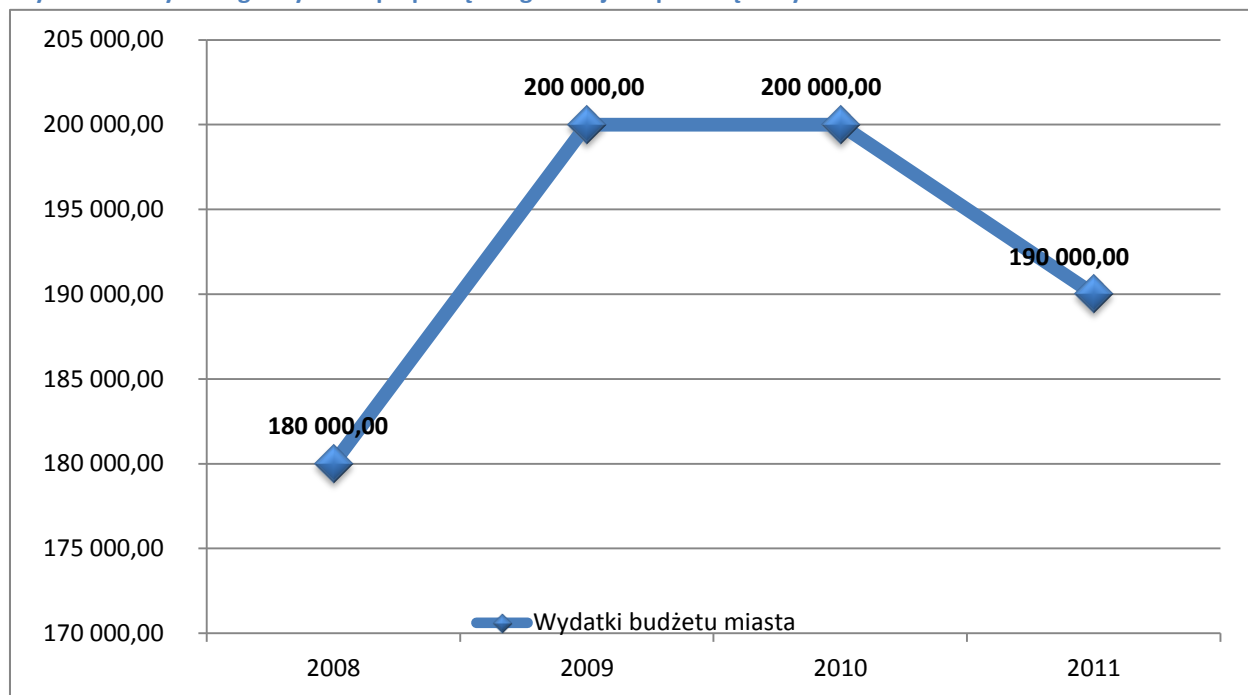
1.2.1 Współpraca gminy Mielnik z organizacjami pozarządowymi w latach 2008 -2010

Opis współpracy

Gmina Mielnik prowadzi wieloaspektową współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz grupami nieformalnymi. Działania samorządu mają charakter głównie wsparcia finansowego, ale także pomocy logistyczno-technicznej.

W latach 2008-2011 z budżetu gminy przeznaczana była znaczna kwota na realizację zadań pożytku publicznego. Zakres wsparcia oraz jego konkretne cele są zapisywane w uchwalanym co roku Programie Współpracy Gminy Mielnik z Organizacjami Pozarządowymi. Z analizy wydatków na organizacje pozarządowe wynika, iż następuje wzrost zaangażowania gminy w zlecenie zadań organizacjom pozarządowym.

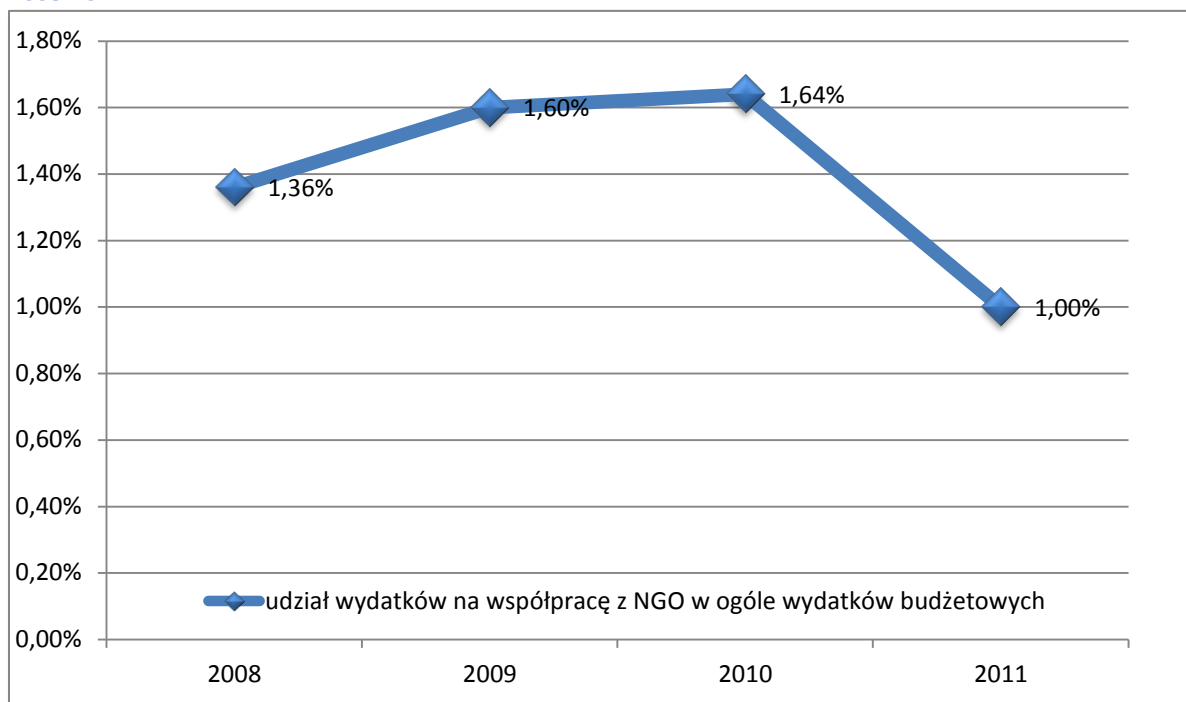
Wykres 19. Wydatki gminy na współpracę z organizacjami pozarządowymi w latach 2008-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Mielnik

Średnia suma przeznaczana z budżetu gminy na współpracę z organizacjami pozarządowymi w latach 2008-2011 wyniosła 192 500 zł. W porównaniu do innych gmin podobnej wielkości (między 2 000 a 5 000 mieszkańców) z województwa lubelskiego i podlaskiego gmina Mielnik się na pierwszym miejscu pod względem wydatków na organizacje pozarządowe. Średnia dla badanej grupy (10 samorządów wiejskich) wyniosła 24 158 zł. Świadczy to zarówno o zainteresowaniu samorządu zlecaniem swoich zadań podmiotom społecznym, a także dużym możliwościami lokalnych NGO w zakresie realizacji zadań publicznych. Z konsultacji i rozmów z przedstawicielami III sektora w wstępnej fazie tworzenia Strategii wynika jednak, że należy zwrócić uwagę na przygotowanie konkursów odpowiadających potrzebom większej ilości organizacji. Od roku 2009 konkursy dotyczą wyłącznie działań związanych z upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu.

Wykres 20. Udział środków przeznaczanych na współpracę z NGO w ogóle środków budżetowych w latach 2008-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Mielnik

Mimo tendencji zwiększania kwoty wydawanej przez gminę Mielnik na współpracę z organizacjami pozarządowymi, należy stwierdzić, że udział wydatków w ogólnym budżecie ulega okresowemu zmniejszaniu. Związane jest to głównie z zwiększonym pozyskiwaniem środków unijnych przez gminę Mielnik w ostatnim okresie, głównie na zadania inwestycyjne. Powoduje to okresowy spadek udziału środków przeznaczanych na organizacje pozarządowe w budżecie, jednak nie ma negatywnego wpływu na jakość czy zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi.

1.2.2 Obraz organizacji pozarządowych w gminie Mielnik

Z informacji zawartych w bazie portalu ngo.pl sporządzonych na podstawie ankiet i informacji z Krajowego Rejestru Sądowego wynika, iż na terenie gminy Mielnik działa **15 organizacji pozarządowych**, w tym 8 Ochotniczych Straży Pożarnych. Oprócz nich w gminie Mielnik działają liczne organizacje nieformalne, zespoły śpiewacze, związki zawodowe oraz zespoły folklorystyczne.

Liczba organizacji (z OSP) na 10 000 mieszkańców wynosi : **57**

- jest to ponad **6 razy więcej** od średniej na terenach wiejskich woj. podlaskiego
- jest to ponad **3 razy więcej** średniej wojewódzkiej (18,3).

Brak jest danych na temat ilości członków w poszczególnych organizacjach.

Aktywność społeczna w gminie Mielnik jest wyższa od średniej dla obszarów wiejskich województwa podlaskiego, jednak wynika z dużej liczby Ochotniczych Straży Pożarnych w stosunku do liczby mieszkańców. Świadczy to pozytywnie o potencjale sektora pozarządowego i jego możliwościach rozwojowych, jednak wymaga stałego monitoringu i wsparcia. Również pozytywne nastawienie władz gminy dobrze rokuje na przyszłość. Podejmowanie wspólnych i skoordynowanych inicjatyw przełoży się na podnoszenie jakości życia gminy Mielnik.

Tabela 4. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Mielnik.

L.p.	Nazwa
STOWARZYSZENIA	
1.	Mielnicki Klub Sportowy „Mielnik”
2.	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Mielnickiej
3.	Stowarzyszenie Agroturystyczne „Puszcza Mielnicka
4.	Nadbużańskie Stowarzyszenie Przyjaciół Sztuk Pięknych
ODDZIAŁY STOWARZYSZEŃ	
1.	Polski Związek Wędkarski – Koło w Mielniku
2.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Koło Jarzębina w Mielniku
FUNDACJE	
1.	Fundacja Engram
OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	
1.	Ochotnicza Straż Pożarna w Mielniku
2.	Ochotnicza Straż Pożarna w Moszczonie Królewskiej
3.	Ochotnicza Straż Pożarna w Niemirowie
4.	Ochotnicza Straż Pożarna w Oksiutyczach
5.	Ochotnicza Straż Pożarna w Osłowie

6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Sutnie
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Tokarach
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wilanowie
INNE ORGANIZACJE	
1.	Patriotyczny Komitet Budowy Pomnika w Mielniku na 100 – lecie odzyskania niepodległości
2.	Nieformalne Stowarzyszenie Koronczarek i Hafciarek
3.	Koło Gospodyń Wiejskich w Moszczonie Królewskiej

Źródło: www.ngo.pl, Urząd Gminy Mielnik

1.2.4 Czynniki wpływające na rozwój organizacji pozarządowych w gminie Mielnik

Listę czynników wpływających na rozwój organizacji pozarządowych opracowano na podstawie narzędzia służącego badaniu atrakcyjności marketingowej regionów opublikowanego w: P. Kotler, D. H. Haider, J. Rein: *Marketing Places. Attracting Investment, Industry and Tourism to Cities, States and Nations*. Badanie tym narzędziem przeprowadzono na członkach NGO's, UM i MOPS podczas prac GPS.

Tabela 6. Czynniki wpływające na rozwój organizacji pozarządowych (w %).

Czynniki	Sytuacja bieżąca			Postęp w najbliższych 1-2 latach			Podejmowane działania		
	dobrze	średnio	źle	duży	Średni	brak/niewielki	Dużo	mało	brak/niewiele
CZŁONKOWIE									
Aktywni	1,25	5,0	3,75	5,0	3,75	1,25	6,25	2,5	1,25
Wykształceni	3,75	3,75	2,5	2,5	5,0	2,5	2,5	5,0	2,5
Przyjaźni i pomocni	5,0	3,75	1,25	2,5	3,75	3,75	2,5	5,0	2,5
Zaangażowani	3,75	5,0	1,25	5,0	2,5	2,5	3,75	3,75	2,5
Znający historię organizacji	2,5	2,5	5,0	3,75	5,0	1,25	5,0	2,5	2,5
Znający statut i strukturę	3,75	3,75	2,5	3,75	3,75	2,5	3,75	3,75	2,5
Potrafiący dyskutować	3,75	5,0	1,25	2,5	5,0	2,5	3,75	5,0	1,25
Interesujący się sprawami lokalnymi	5,0	2,5	2,5	3,75	3,75	2,5	3,75	3,75	2,5
Zintegrowani	2,5	3,75	3,75	1,25	6,25	2,5	3,75	2,5	3,75
Aktywnie działający publicznie	2,5	5,0	2,5	2,5	5,0	2,5	2,5	5,0	2,5
STRUKTURY									
Rozbudowane	0	3,75	6,25	3,75	3,75	2,5	5,0	3,75	1,25
Aktywne	1,25	5,0	3,75	5,0	2,5	2,5	3,75	3,75	2,5
Rozwijające się	1,25	3,75	5,0	3,75	5,0	1,25	5,0	2,5	2,5
Promujące się	0	5,0	5,0	5,0	2,5	1,25	6,25	2,5	1,25
Stwarzające szanse rozwoju	1,25	5,0	3,75	3,75	5,0	1,25	3,75	5,0	1,25
Przyciągające nowych członków	2,5	3,75	3,75	5,0	2,5	1,25	5,0	3,75	1,25
Współpracujące z lokalną władzą	2,5	6,75	1,25	5,0	3,75	1,25	5,0	3,75	1,25
DZIAŁALNOŚĆ									
Skoordynowana (nastawiona na konkretne cele)	0	3,75	6,25	3,75	5,0	1,25	5,0	2,5	2,5
Profesjonalna	2,5	5,0	2,5	3,75	5,0	1,25	5,0	3,75	1,25
Spółeczna	3,75	3,75	2,5	5,0	2,5	2,5	5,0	3,75	1,25
Nastawiona na rozwój konkretnych umiejętności	2,5	5,0	2,5	2,5	3,75	3,75	2,5	5,0	2,5
Pernamentna (ciągle coś się dzieje)	3,75	5,0	1,25	1,25	3,75	5,0	3,75	3,75	2,5

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

Tabela 7. Czynniki wpływające na rozwój organizacji pozarządowych (dominujące zakresy).

Czynniki	Sytuacja bieżąca			Postęp w ostatnich 1-2 latach			Podejmowane działania		
	dobrze	średnio	źle	duży	Średni	brak/niewielki	dużo	mało	brak/niewiele
CZŁONKOWIE									
Aktywni		X		X			X		
Wykształceni	X	X			X			X	
Przyjaźni i pomocni	X				X	X		X	
Zaangażowani		X		X			X	X	
Znający historię organizacji			X		X		X		
Znający statut i strukturę	X	X		X	X		X	X	
Potrafiący dyskutować		X			X			X	
Interesujący się sprawami lokalnymi	X			X	X		X	X	
Zintegrowani		X	X		X		X		X
Aktywnie działający publicznie		X			X			X	
STRUKTURY									
Rozbudowane			X	X	X		X		
Aktywne		X		X			X	X	
Rozwijające się			X		X		X		
Promujące się		X	X	X			X		
Stwarzające szanse rozwoju		X			X			X	
Przyciągające nowych członków		X	X	X			X		
Współpracujące z lokalną władzą		X		X			X		
DZIAŁALNOŚĆ									
Skoordynowana (nastawiona na konkretne cele)			X		X		X		
Profesjonalna		X			X		X		
Społeczna	X	X		X			X		
Nastawiona na rozwój konkretnych umiejętności		X			X	X		X	
Pernamentna (ciągle coś się dzieje)		X				X	X	X	

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

Statystyczny obraz organizacji pozarządowej w gminie Mielnik:

- Członkowie organizacji są średnio aktywni i średnio angażują się w działalność. Średnio potrafią dyskutować i również średnio angażują się publicznie. Są słabo zorientowani w historii organizacji, ale dosyć dobrze znają jej strukturę.
- Struktury są słabo rozbudowane i słabo się rozwijają, również angażowanie nowych członków jest na niskim poziomie. Aktywność organizacji jest średnia

- Działalność z zasady jest permanentna niż skoordynowana na osiągnięcie zaplanowanych celów.
- Działania są średnio profesjonalne.

1.3 Ocena silnych i słabych stron

1.3.1 Silne i słabe strony organizacji pozarządowych

Analiza silnych i słabych stron organizacji pozarządowych została opracowana na podstawie badań wśród przedstawicieli NGO i pozostałych uczestników Grupy Planowania Strategicznego. Odzwierciedla ona tym samym rzeczywisty pogląd kluczowych podmiotów w tej kwestii. Poniżej przedstawione są wyniki przeprowadzonego badania silnych i słabych stron III sektora.

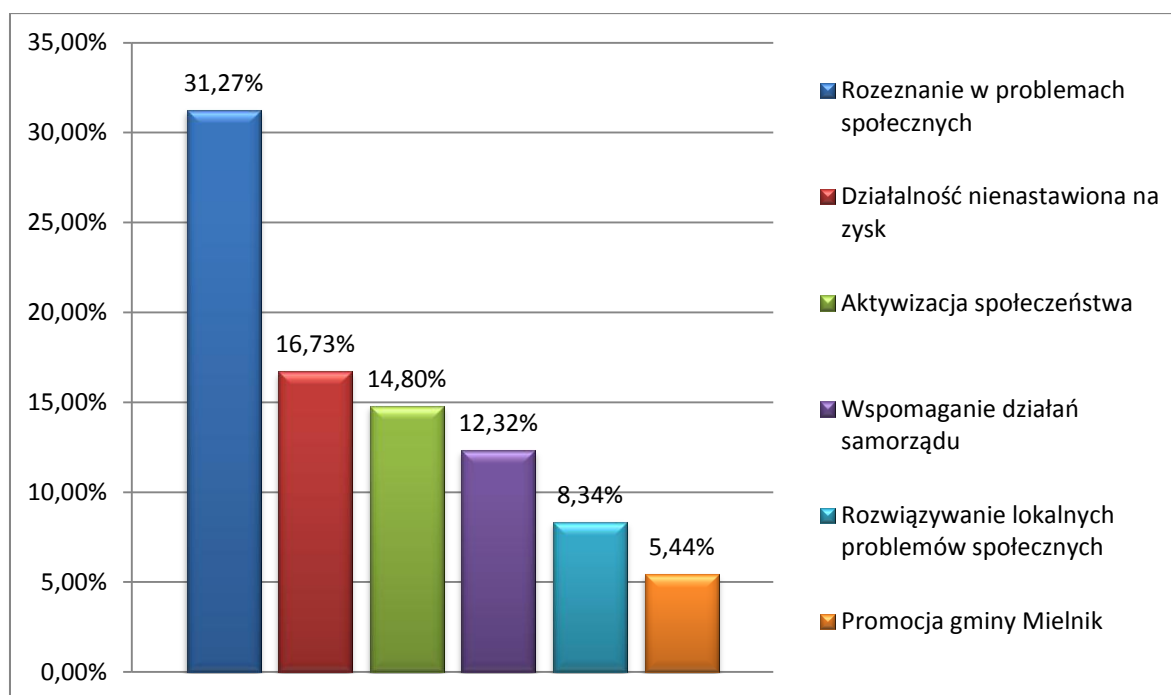
Silne strony:

- Rozeznanie w problemach społecznych
- Działalność nienastawiona na zysk
- Aktywizacja społeczeństwa
- Wspomaganie działań samorządu
- Rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych
- Promocja gminy Mielnik

Słabe strony:

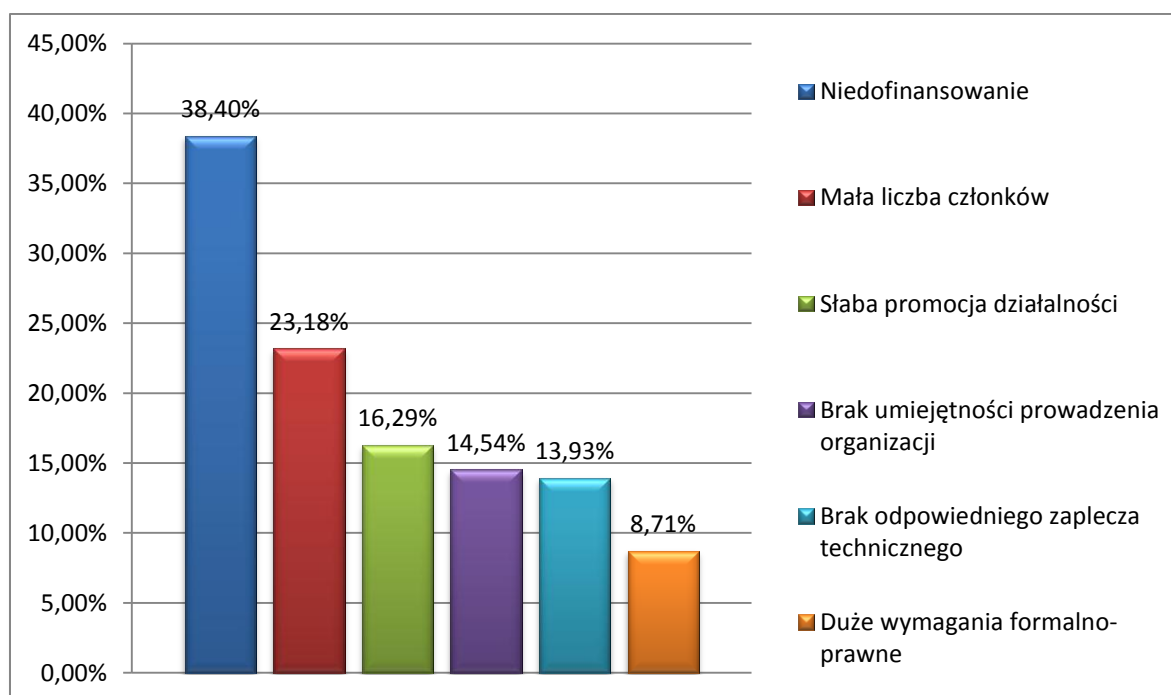
- Niedofinansowanie
- Mała liczba członków
- Słaba promocja działalności
- Brak umiejętności prowadzenia organizacji
- Brak odpowiedniego zaplecza technicznego
- Duże wymagania formalno-prawne

Wykres 21. Silne strony organizacji pozarządowych w gminie Mielnik – hierarchia

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

Wykres 22. Słabe strony organizacji pozarządowych w gminie Mielnik – hierarchia

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

1.3.2 Silne i słabe strony gminy Mielnik

Analiza silnych i słabych stron władz samorządowych została opracowana na podstawie przeprowadzanych badań wśród przedstawicieli NGO, pracowników UG Mielnik i GOPS w trakcie prac Grupy Planowania Strategicznego. Odzwierciedla ona tym samym rzeczywisty pogląd kluczowych podmiotów w tej kwestii. Poniżej przedstawione są wyniki przeprowadzonego badania silnych i słabych stron jednostki samorządu terytorialnego – jaką jest gmina Mielnik.

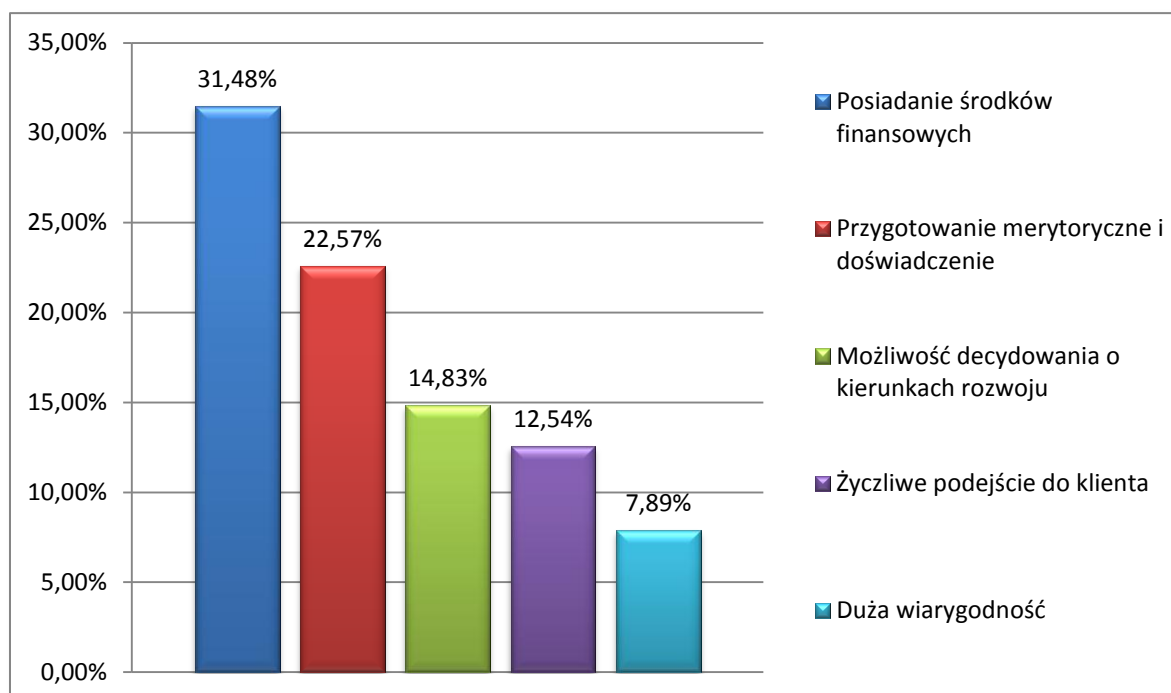
Silne strony:

- Posiadanie środków finansowych
- Przygotowanie merytoryczne i doświadczenie
- Możliwość decydowania o kierunkach rozwoju
- Życzliwe podejście do klienta
- Duża wiarygodność

Słabe strony:

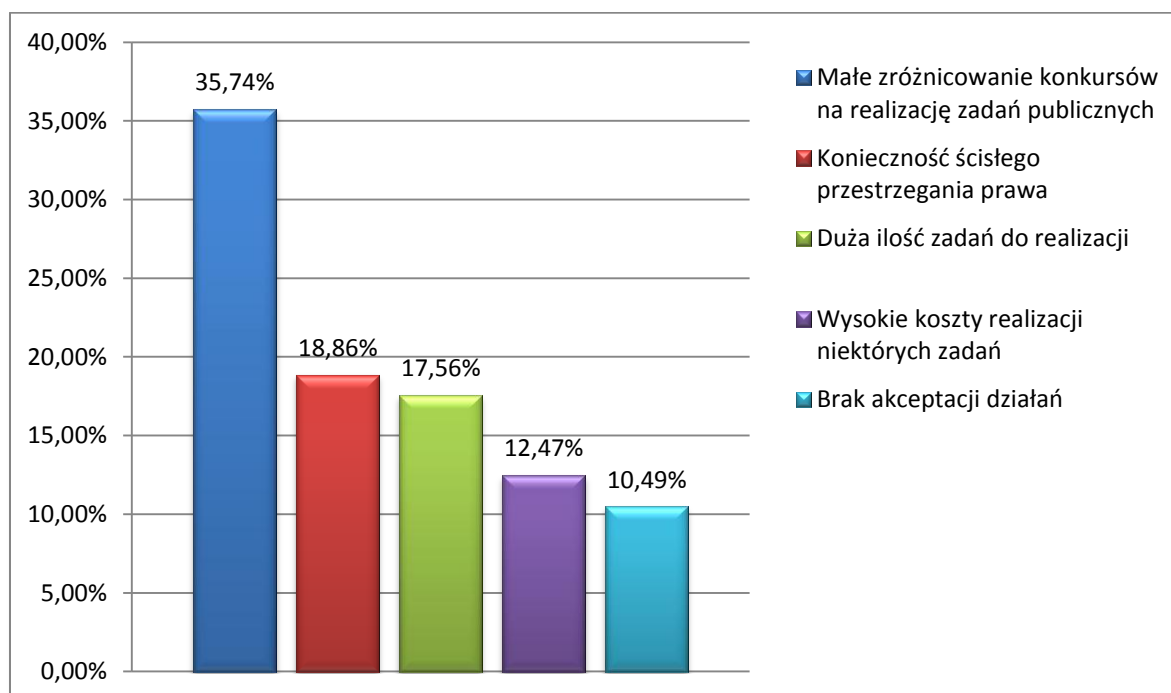
- Małe zróżnicowanie konkursów na realizację zadań publicznych
- Konieczność ścisłego przestrzegania prawa
- Duża ilość zadań do realizacji
- Wysokie koszty realizacji niektórych zadań
- Brak akceptacji działań

Wykres 23. Silne strony gminy Mielnik – hierarchia

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

Wykres 24. Słabe strony gminy Mielnik – hierarchia

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

1.3.3 Matryca silnych i słabych stron współpracy

Tabela 9. Analiza silnych i słabych stron współpracy gminy Mielnik z organizacjami pozarządowymi.

Kolor niebieski – cechy dotyczące NGO

Kolor zielony – cechy dotyczące administracji

	Aspekty formalno-prawne	Aspekty funkcjonalne (działania wewnętrzne)	Aspekty społeczne (działania zewnętrzne)
Mocne strony	Działalność nienastawiona na zysk	Wspomaganie działań samorządu	Rozeznanie w problemach społecznych
	Posiadanie środków finansowych	Przygotowanie merytoryczne i doświadczenie	Aktywizacja społeczeństwa
	Możliwość decydowania o kierunkach rozwoju	Życzliwe podejście do klienta	Rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych
			Promocja gminy
			Duża wiarygodność
Słabe strony	Duże wymagania formalno-prawne	Niedofinansowanie	Słaba promocja działalności
	Małe zróżnicowanie konkursów na realizację zadań publicznych	Mała liczba członków	Brak akceptacji działań
	Konieczność ścisłego przestrzegania prawa	Brak umiejętności prowadzenia organizacji	
	Wysokie koszty realizacji niektórych zadań	Brak odpowiedniego zaplecza technicznego	
		Duża ilość zadań do realizacji	

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

2. Rozwój strategiczny współpracy gminy Mielnik z organizacjami pozarządowymi.

2.1 Wizja współpracy za 5 lat

Wizja przedstawia obraz przyszłego stanu współpracy gminy Mielnik z NGO's, będący wyobrażeniem pożądanej przyszłości. Stanowi syntetyczny opis dążeń i aspiracji społeczności lokalnej, opracowany przy współudziale reprezentantów organizacji pozarządowych i władz samorządu lokalnego.

Pożądany stan współpracy gminy Mielnik z organizacjami pozarządowymi w 2017 roku przedstawia się następująco:

	Stan obecny 2012	Stan docelowy 2017
Liczba NGO	10	12
Liczba projektów	0	4
Środki finansowe na konkursy	190 000	minimum 150 000
Spotkania	0	2

Członkowie organizacji pozarządowych biorących udział w projekcie przygotowali listę cech w oparciu o które należy rozwijać współpracę z gminy przy realizacji strategii, aby do roku 2017 osiągnąć zakładany stan:

Cechy współpracy:

- finansowa
- obustronna
- aktywna
- partnerska
- profesjonalna
- trwała
- wielokierunkowa
- długofalowa
- inspirująca
- efektywna

2.2 Misja oraz cele Strategii

2.2.1 Misja

Misja określa przyszłościowy obraz współpracy władz gminy z NGO's oraz informuje o wspólnych wartościach i przekonaniach leżących u podstaw podejmowania określonych działań. Ma ona istotną wartość informacyjną zarówno dla mieszkańców, podmiotów gospodarczych, jak i dla ich otoczenia. Misja to syntetyczny opis sposobu postępowania w celu realizacji wizji współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.

Misja:

Gmina Mielnik jest miejscem wysokiej aktywności społecznej, wypracowanej dzięki kompleksowej współpracy sektorów społeczno-gospodarczych zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców w podstawowych dziedzinach i rozwiązywanie problemów społecznych.

Powyższa misja współpracy zakłada osiągnięcie celu nadrzędnego, jakim jest wzrost udziału mieszkańców w rozwoju ich społeczności lokalnej oraz zwiększenie odpowiedzialności lokalnych organizacji za rozwiązywanie problemów społecznych. Wszystko to ma się odbywać w oparciu o stałe rozwijanie i dopracowywanie współpracy pomiędzy władzami gminy, organizacjami pozarządowymi i partnerami gospodarczymi.

2.2.2 Cele strategiczne i operacyjne

Cele strategiczne i operacyjne zostały sformułowane w oparciu o problemy zdefiniowane przez członków Grupy Planowania Strategicznego. Następnie problemy o podobnym znaczeniu zostały pogrupowane w obszary i przeformułowane w cele o charakterze pozytywnym. Tym samym powstała matryca celów strategicznych i operacyjnych.

Gmina Mielnik jest miejscem wysokiej aktywności społecznej, wypracowanej dzięki kompleksowej współpracy sektorów społeczno-gospodarczych zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców w podstawowych dziedzinach i rozwiązywanie problemów społecznych.

Profesjonalizacja działalności organizacji pozarządowych na rzecz lokalnej społeczności

Poprawa współpracy pomiędzy sektorami społeczno-gospodarczymi na terenie gminy Mielnik

poprawa dostępności do usług księgowych i prawnych na potrzeby organizacji pozarządowych

Wprowadzenie długofalowej strategii współpracy z organizacjami pozarządowymi

zwiększenie zaangażowania członków organizacji w funkcjonowanie i inicjatywy poszczególnych NGO's

Zwiększanie środków przeznaczanych na współpracę z organizacjami pozarządowymi przez samorząd

Poprawa wiedzy o nowoczesnych zasadach zarządzania organizacją pozarządową

Powołanie stałego forum współpracy przedstawicieli sektora pozarządowego i administracji samorządowej

Zwiększenie promocji lokalnych organizacji pozarządowych oraz podejmowanych przez nich działań

Zwiększenie liczby projektów partnerskich realizowanych przez oba sektory

Promocja działalności NGO wśród lokalnych przedsiębiorców

2.3 Planowane kluczowe zadania do realizacji w latach 2012-2017

2.3.1 Wykaz zadań

Aby osiągnąć zakładane cele strategiczne i wypełnić planowaną misję konieczna jest realizacja celów o charakterze operacyjnym. Osiągnięcie celów operacyjnych odbywa się za pomocą realizacji konkretnych zadań (projektów), które organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele samorządu wskazali w trakcie prac Grupy Planowania Strategicznego.

2.3.2 Opis wybranych działań

nazwa zadania	Realizacja Strategii Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017
okres realizacji	2012 -2017
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie jakości współpracy pomiędzy samorządem a lokalnymi NGO
grupa docelowa	samorząd, lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie zapisów Strategii Współpracy Gminy Mielnik z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017 • okresowa ewaluacja
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Weryfikacja stanu osobowego lokalnych organizacji pozarządowych
okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie aktywności organizacji
grupa docelowa	członkowie lokalnych NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • weryfikacja liczby członków danych organizacji przez ich organy statutowe • sprawdzenie stopnia wypełniania obowiązków członków w organizacjach
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Opracowanie rocznego planu pracy organizacji
okres realizacji	Działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie liczby inicjatyw organizowanych przez lokalne NGO
grupa docelowa	Lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie możliwości i potencjału danej organizacji • Stworzenie rocznego planu pracy • Ewaluacja przez organy statutowe organizacji
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Spotkania w ramach Rady Pozarządowej Gminy Mielnik
okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie jakości współpracy pomiędzy samorządem a lokalnymi NGO
grupa docelowa	samorząd, lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • powołanie Rady Pozarządowej Gminy Mielnik składającej się z przedstawicielami lokalnych NGO • okresowe spotkania z władzami gminy
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Udział lokalnych NGO w tworzeniu Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie udziału lokalnych NGO w stanowieniu zasad współpracy z samorządem
grupa docelowa	Lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • udział lokalnych NGO w procesie konsultacji Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Newsletter dla NGO
okres realizacji	Działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • usprawnienie przepływu informacji pomiędzy samorządem i NGO
grupa docelowa	Lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie bazy mailowej mielnickich NGO • przesyłanie istotnych z punktu widzenia NGO informacji (nabory wniosków aplikacyjnych w konkursach, przypomnienia o obowiązkach sprawozdawczych, zmiany przepisów prawnych)
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Promocja działalności NGO przez Urząd Gminy Mielnik
okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • popularyzacja działalności lokalnych NGO wśród mieszkańców
grupa docelowa	lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowywanie newsów o swojej działalności na stronę www gminy Mielnik przez lokalne NGO • aktualizacja zakładki o lokalnych NGO na stronie gminy Mielnik
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Razem o fundusze
okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie skuteczności pozyskiwania funduszy zewnętrznych przez podmioty z gminy Mielnik
grupa docelowa	samorząd, lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • analiza możliwości współpracy samorządu i lokalnych NGO przy staraniu się o środki zewnętrzne • zawiązywanie umów na wspólną realizację projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Akademia NGO
okres realizacji	2013
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie jakości zarządzania organizacjami pozarządowymi
grupa docelowa	Członkowie lokalnych NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie szkoleń i warsztatów dla członków lokalnych NGO • przeprowadzenie indywidualnych konsultacji dla lokalnych NGO
koszt projektu i źródła dofinansowania	ok. 50 000 zł Działanie 9.5 Program Operacyjny Kapitał Ludzki

nazwa zadania	Forum Współpracy NGO z biznesem
okres realizacji	2014
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • nawiązanie współpracy pomiędzy sektorem pozarządowym i gospodarczym
grupa docelowa	Lokalne NGO oraz lokalni przedsiębiorcy
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • okresowe spotkania przedstawicieli NGO oraz przedsiębiorców • prowadzenie księgowości NGO przez lokalnych przedsiębiorców • promocja lokalnych przedsiębiorców w czasie działań NGO
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy

nazwa zadania	Parasol Mielnickich NGO
okres realizacji	2014-2015
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności lokalnych NGO do usług księgowych i prawnych • zwiększenie dostępu do powierzchni biurowej na potrzeby działalności NGO
grupa docelowa	Lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • szkolenia z zakresu księgowości dla organizacji pozarządowych • zapewnienie opieki prawnej lokalnym organizacjom pozarządowym • udostępnienie powierzchni biurowej na potrzeby działalności organizacji pozarządowych (organizacja spotkań, przechowywanie dokumentów)
koszt projektu i źródła dofinansowania	ok. 30 000 zł rocznie Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Fundusz dla Organizacji Pozarządowych,

2.3 Promocja i informowanie o strategii

Promocja i informacja, których zadaniem będzie upowszechnianie zamierzeń Strategii wśród mieszkańców gminy opierać się będzie na 3 kanałach komunikacji:

- Internet
- Prasa lokalna
- Promocja i reklama bezpośrednia.

Internet będzie istotnym dostawcą informacji o Strategii. Witryna internetowa gminy zostanie wzbogacona o zakładkę poświęconą Strategii z zamieszczonym dokumentem. Co roku będzie publikowana informacja o stanie realizacji niniejszego dokumentu.

Prasa lokalna służyć będzie przede wszystkim upowszechnianiu informacji o organizacjach pozarządowych działających na terenie gminy oraz uczestniczących w realizacji Strategii oraz o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego wdrażania – informacja o realizowanych zadaniach (projektach). Ogłoszenia w prasie będą opierały się przede wszystkim na bezpośrednich kontaktach z dziennikarzami i informowaniu ich o planowanych bądź podjętych działaniach.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana z jednej strony do wybranych, potencjalnych zainteresowanych realizacją Strategii. Z drugiej strony, głównym odbiorcą tego kanału informacji będą sami mieszkańcy, wśród których będą promowane dobre praktyki i przedstawiane rzeczywiste i „namacalne” efekty realizacji Strategii. Istnienie dokumentu będzie podkreślane podczas sesji Rady Gminy i podczas spotkań członków organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie także na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Strategii. Stałe poszerzanie spektrum partnerów zaangażowanych w realizację zadań przewidzianych w dokumencie jest jednym z istotniejszych czynników wpływających na powodzenie i skuteczność osiągnięcia celów założonych w niniejszym opracowaniu.

2.5 System wdrażania i finansowania Strategii

2.5.1 Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania

- Urząd Gminy Mielnik
- Organizacje pozarządowe z terenu gminy Mielnik

- Grupy nieformalne działające na terenie gminy Mielnik
- Podmioty gospodarcze

Niezwykle ważną rolę w pomocy w/w instytucjom i podmiotom w realizacji ich zadań pełnią lokalni liderzy i radni. Wszystkie te instytucje tworzą holistyczny zespół w tworzeniu systemowych rozwiązań problemów społecznych na terenie gminy Mielnik.

Instytucją kluczową w procesie realizacji celów Strategii jest Urząd Gminy Mielnik. Zadaniem UG jest ogólna koordynacja procesu realizacji i monitorowania Strategii. Jednak najistotniejszymi podmiotami są organizacje pozarządowe bezpośrednio odpowiedzialne za realizację zadań wynikających z niniejszego dokumentu.

Instytucje wspomagające UG i NGO's w procesie wdrażania Strategii:

- Rada Gminy Mielnik
- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Mielniku
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Zespół Szkół
- Kościoły i związki wyznaniowe
- rady sołeckie
- inne.

Instytucje partnerskie – zarządzające określonymi instrumentami i programami, w ramach których będą finansowane niektóre działania wynikające z Strategii:

- Urząd Marszałkowski (jako instytucja zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego (RPO WP) oraz częścią działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL)
- Wojewódzki Urząd Pracy (jako instytucja zarządzająca częścią działań w ramach POKL)
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku (ROPS)
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)
- Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach
- Powiatowy Urząd Pracy (PUP)

Dzięki tak szerokiemu spektrum podmiotów zaangażowanych bezpośrednio i pośrednio w realizację Strategii jej cele są realne do osiągnięcia w założonej perspektywie czasowej.

2.5.2 Główne źródła finansowania

Głównymi źródłami finansowania Strategii będą:

- zewnętrzne środki publiczne – dostępne przede wszystkim w ramach programów finansowanych z Unii Europejskiej
- środki jednostek samorządu terytorialnego (JST) – gminy Mielnik
- środki jednostek organizacyjnych JST – w tym m.in. Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół itd.
- środki z sektora prywatnego, np. w ramach projektów partnerstwa publiczno-prywatnego.

Głównymi zewnętrznymi źródłami finansowania inwestycyjnej strony Strategii będą:

- Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013, 2014-2020
- środki z budżetu Starostwa Powiatowego
- środki z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego i jednostek organizacyjnych (np. ROPS)
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013, 2014-2020
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Alternatywnymi zewnętrznymi źródłami finansowania niektórych zadań mogą być:

- Fundacja Kronenberga
- Fundacja Orange
- Program Młodzież
- Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
- Polsko-Amerykańska Fundacji Wolności
- Fundacja im. Stefana Batorego
- Fundacja Wspomagania Wsi
- Polska Fundacja Dzieci I Młodzieży
- Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce
- Fundacja na rzecz Nauki Polskiej
- Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi
- Polska Fundacja Pomocy Dzieciom "Maciuś"
- Fundacja im. Heinricha Boella

- ❑ Fundacja J&S Pro Bono Poloniae
- ❑ Fundacja Warta "Razem Możemy Więcej"
- ❑ Fundacja PZU
- ❑ Fundacja Dobroczynności Atlas
- ❑ Fundacja Orlen Dar Serca
- ❑ Fundacja Ronalda McDonalda
- ❑ Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP
- ❑ Norweski Mechanizm Finansowy
- ❑ Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
- ❑ Szwajcarski Instrument Finansowy.

2.6 System monitorowania i oceny realizacji strategii

Monitoring to jeden z kluczowych elementów wdrażania Strategii. Opiera się na systematycznym zbieraniu danych dotyczących realizacji założeń i porównywaniu osiągniętych wskaźników z zakładanymi. Dane z monitoringu służą do oceny skuteczności i efektywności realizowanych zadań. Na podstawie analiz krzywej stanu obecnego w stosunku do zakładanego formułowane są ewentualne wnioski dotyczące zmian w celach operacyjnych lub zadaniach. Cały proces monitoringu ma na celu zapewnienie efektywności wydatkowania środków na realizację Strategii. Posiada również wartość antycypacyjną, polegającą na możliwości wczesnego wykrycia ewentualnych błędów i reagowania na nie, a także dostosowanie zapisów Strategii do zmieniających się uwarunkowań.

Podstawowymi elementami systemu monitoringu są:

- ❑ instytucje zaangażowane w proces
- ❑ system sprawozdawczości
- ❑ zestaw wskaźników na podstawie, których będzie przygotowywane coroczne sprawozdanie z realizacji Strategii.

System instytucjonalny monitorowania Strategii odbywać się będzie na trzech poziomach:

- ❑ zmian sytuacji społecznej na terenie gminy
- ❑ realizacji celów operacyjnych na podstawie wskaźników liczbowych
- ❑ realizacji zadań (projektów) określonych w zapisach Strategii.

Za monitorowanie Strategii odpowiedzialny będzie Urząd Gminy, który będzie miał za zadanie dokonywanie bieżącej oceny postępu i skutków realizacji Strategii, a w szczególności zgodności postępu we wdrażaniu zadań z przyjętym harmonogramem oraz celem strategicznym. Będzie

dokonywał tego głównie na podstawie własnych danych oraz informacji pozyskiwanych od podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii – organizacji pozarządowych – w trakcie systematycznych spotkań odbywających się cyklicznie (przynajmniej 2 razy do roku).

Informacje w sprawie postępu realizacji Strategii będą wysyłane drogą elektroniczną do każdej organizacji w pierwszym kwartale każdego roku w postaci sprawozdania z realizacji Strategii.

Ocena realizacji Strategii będzie dokonywana przez **Radę Organizacji Pozarządowych Gminy Mielnik** (która zostanie powołana przez wójta gminy) oraz **Radę Gminy Mielnik**. Rada Gminy będzie oceniała postęp i skutki realizacji Strategii w cyklu rocznym, na podstawie sprawozdań, składanych Radzie przez przedstawiciela Urzędu Gminy. Urząd Gminy będzie oceniał proces wdrażania celów operacyjnych pod koniec każdego roku oraz w miarę potrzeby będzie rekomendował Radzie Gminy aktualizację zapisów Strategii w oparciu o ocenę jego realizacji. Zaktualizowany Strategia będzie przyjmowana podczas sesji Rady Gminy.

Rada Organizacji Pozarządowych Gminy Mielnik będzie pod koniec każdego roku oceniała stopień realizacji zapisów Strategii oraz będzie rekomendowała Urzędowi Gminy wprowadzenie zmian prowadzących do poprawy efektywności realizacji zapisów Strategii, a tym samym zwiększenia skuteczności współpracy gminy z NGO's w rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie gminy Mielnik